

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Б Ю № 4... 102.09.2013 г.

ДО

МИНИСТЕРСТВАТА

АДМИНИСТРАЦИЯТА НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

АДМИНИСТРАЦИЯТА НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

АДМИНИСТРАЦИЯТА НА ПРЕЗИДЕНТА

ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД

СМЕТНАТА ПАЛАТА

ОМБУДСМАНА

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

НАЦИОНАЛНАТА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНА КАСА

БЪЛГАРСКАТА НАЦИОНАЛНА ТЕЛЕВИЗИЯ

БЪЛГАРСКОТО НАЦИОНАЛНО РАДИО

БЪЛГАРСКАТА ТЕЛЕГРАФНА АГЕНЦИЯ

**ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ „НАЦИОНАЛНА
СИГУРНОСТ“**

**ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ „ДЪРЖАВЕН РЕЗЕРВ И
ВОЕННОВРЕМЕННИ ЗАПАСИ“**

**ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ „ТЕХНИЧЕСКИ
ОПЕРАЦИИ“**

**НАЦИОНАЛНОТО БЮРО ЗА КОНТРОЛ НА
СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА**

АГЕНЦИЯТА ЗА ЯДРЕНО РЕГУЛИРАНЕ

**ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И
ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ**

**ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ПО СИГУРНОСТТА НА
ИНФОРМАЦИЯТА**

КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

**КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА
СЪОБЩЕНИЯТА**

**КОМИСИЯТА ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО
ПРИДОБИТО ИМУЩЕСТВО**

КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

**КОМИСИЯТА ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ
И ЗА ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА
СИГУРНОСТ И РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ**

КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ

**КОМИСИЯТА ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И
УСТАНОВЯВАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ**

**КОМИСИЯТА ЗА ПУБЛИЧЕН НАДЗОР НАД
РЕГИСТРИРАНИТЕ ОДИТОРИ**

НАЦИОНАЛНАТА СЛУЖБА ЗА ОХРАНА

НАЦИОНАЛНАТА РАЗУЗНАВАТЕЛНА СЛУЖБА
НАЦИОНАЛНИЯ СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ
ЦЕНТРАЛНАТА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
СЪВЕТА ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ
АВИООТРЯД 28
ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“
ЦЕНТРАЛНИЯ КООПЕРАТИВЕН СЪЮЗ
НАЦИОНАЛНОТО СДРУЖЕНИЕ НА ОБЩИНТЕ В
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

УКАЗАНИЯ

ЗА

**ПОДГОТОВКАТА И ПРЕДСТАВЯНЕТО НА ПРОЕКТОБЮДЖЕТИТЕ НА
ПЪРВОСТЕПЕННИТЕ РАЗПОРЕДИТЕЛИ С БЮДЖЕТ (ПРБ) ЗА 2014 Г. И НА
АКТУАЛИЗИРАНИТЕ ИМ БЮДЖЕТНИ ПРОГНОЗИ ЗА 2015 И 2016 Г.**

**СЪГЛАСНО т. 2.2.2 ОТ РЕШЕНИЕ № 48 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
ОТ 24 ЯНУАРИ 2013 Г. ЗА БЮДЖЕТНАТА ПРОЦЕДУРА ЗА 2014 Г.**

I. ОБЩА ЧАСТ

Тези указания са изготвени на основание т. 2.2.2 от Решение № 48 на Министерския съвет от 24 януари 2013 г. за бюджетната процедура за 2014 г. (РМС № 48 от 2013 г.) и във връзка с § 122 от предходните и заключителните разпоредби на Закона за публичните финанси (ЗПФ) за подпомагане на първостепенните разпоредители с бюджет (ПРБ) в процеса на разработване на годишните им проекти на бюджети за 2014 г. и на актуализираните им бюджетни прогнози за 2015 и 2016 г. с цел изготвяне и внасяне в Министерския съвет за разглеждане и одобряване актуализация на средносрочната бюджетна прогноза за периода 2014-2016 г. и законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2014 г.

Обръщаме Ви внимание, че съгласно разпоредбите на Закона за публичните финанси бюджетната процедура за съставянето на бюджетите и разчетите за сметките за средствата от Европейския съюз за 2014 г. се провежда по правилата на този закон.

Първостепенните разпоредители с бюджет следва да предоставят тези указания на подведомствените си разпоредители с бюджет и на нефинансовите предприятия от системата си, получаващи средства от централния/държавния бюджет.

Министерството на образованието и науката (МОН) следва да предостави указанията и на Българската академия на науките (БАН) и на държавните висши училища (ДВУ), Министерството на отбраната (МО) - и на висшите военни училища (ВВУ), Министерството на околната среда и водите (МОСВ) - и на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС), Министерството на регионалното развитие (МРР) – и на Националната компания „Стратегически инфраструктурни проекти“ (НКСИП).

Министерството на околната среда и водите следва да представи и прогнозни разчети за средствата от продажбата на предписани емисионни единици по Закона за опазване на околната среда (ЗООС), които се включват в бюджетната прогноза на ПУДООС и се отнасят само за новите приходи за периода 2014-2016 г. Отделно се представя бюджетна прогноза за периода 2012-2016 г. свързана с приходите, произтичащи от международни и други договори, сключени преди 1.01.2014 г. от продажбата на предписани емисионни единици по ЗООС.

Министерството на младежта и спорта (ММС) следва да представи прогнозни разчети за средствата по чл. 14, ал. 3 от Закона за хазарта, които ще се разходват чрез бюджета на ММС за периода 2014-2016 г.

Министерството на вътрешните работи (МВР) следва да представи прогнозни разчети за сметката за чужди средства по § 28 от ПЗР на ЗИД на Закона за българските документи за самоличност за периода 2014-2016 г., както и за приходите от глоби по Закона за движението по пътищата.

Министерството на здравеопазването (МЗ) следва да предостави указанията и на държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ – търговски дружества.

Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС) следва да предостави указанията и на Националната компания „Железопътна инфраструктура“ (НКЖИ), ДП „Пристанищна инфраструктура“ и на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД.

Министерството на регионалното развитие следва да предостави указанията и на „Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД.

Министерството на икономиката и енергетиката следва да предостави указанията и на „Държавна консолидационна компания“ ЕАД.

В съответствие с т. 2.2.3 от РМС № 48 от 2013 г. и при спазване на тези указания **в срок до 18 септември 2013 г.** в Министерството на финансите (МФ) следва да бъде представена следната информация:

- от всички ПРБ – проектобюджета им за 2014 г. и актуализирана бюджетна прогноза за 2015 и 2016 г. съгласно приложенията, като министърът на икономиката и енергетиката включва в прогнозата по бюджета си и разчетите за средствата на ФПРПСК към АПСК за периода 2014-2016 г., а министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията включва в прогнозата по бюджета си разчетите за субсидиите за „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „Български пощи“ ЕАД;
- от ПРБ по бюджетите на Министерския съвет (МС), на министерствата, на Държавната агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), на Държавната агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ (ДАДРВВЗ) и на Държавната агенция „Технически операции“ – бюджетна прогноза за периода 2014-2016 г. и по области на политики и бюджетни програми (в програмен формат).

В изпълнение на т. 2.2.3 от РМС № 48 от 2013 г. и в съответствие с Решение на Министерския съвет № 245 от 19 април 2013 г. за одобряване на средносрочната бюджетна прогноза за периода 2014-2016 г. и на актуализация на Стратегията за управление на държавния дълг за периода 2012-2014 г. (РМС № 245 от 2013 г.) и с тези указания **в срок до 18 септември 2013 г.** предлагаме:

- на Сметната палата, на Българската телеграфна агенция, на Българското национално радио и на Българската национална телевизия да разработят и представят в МФ проектобюджетите си за 2014 г. и актуализирани бюджетни прогнози за 2015 и 2016 г.;
- на Националния осигурителен институт да представи в МФ проектобюджета на държавното обществено осигуряване (ДОО) и актуализирана бюджетна прогноза за 2015 и 2016 г., както и актуализираната бюджетна прогноза на Учителския пенсионен фонд и проекта на план-сметка за бюджета на фонд “Гарантирани вземания на работниците и служителите”, като разчетите за приходите да бъдат съгласувани с Националната агенция за приходите (НАП) в частта на задължителните осигурителни вноски (включващи и задължителните осигурителни вноски по реда на § 25 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2013 г.), както и за други приходи, събирани от НАП;
- на Националната здравноосигурителна каса да представи в МФ проектобюджета си за 2014 г., актуализираната бюджетна прогноза за 2015 и 2016 г., като разчетите за приходите да бъдат съгласувани с НАП в частта на здравноосигурителните вноски (включващи и здравноосигурителните вноски по реда на § 25 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2013 г.), както и за други приходи, събирани от НАП, а разчетите за разходите за здравноосигурителни плащания за болнична помощ да бъдат предварително съгласувани с министъра на здравеопазването;
- на Националната здравноосигурителна каса да представи в МФ актуализирана прогноза за размера на трансферите за здравно осигуряване за лицата, които се осигуряват за сметка на държавния бюджет за периода 2014-2016 г., придружена с разчети за натуралните и стойностни показатели по отделните категории лица, на базата на изискана информация от съответните компетентни институции;
- на председателя на Народното събрание да разработи и представи в МФ проектобюджета за 2014 г. и актуализирани бюджетни прогнози 2015 и 2016 г. на Народното събрание, включително с разходи по функционални области и бюджетни програми;

- на Висшия съдебен съвет да разработи и представи в МФ проектобюджета на съдебната власт за 2014 г. и актуализирани бюджетни прогнози за 2015 и 2016 г., включително и по органи, във връзка със съставянето на законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2014 г. и на актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2014-2016 г.

В посочения по-горе срок следва да се представят в Министерството на финансите:

- от министъра на образованието и науката – актуализирана бюджетна прогноза за дейностите, финансирани чрез бюджетите на БАН и ДВУ за периода 2014-2016 г.;
- от министъра на отбраната – актуализирана бюджетна прогноза за дейностите, финансирани чрез бюджетите на ВВУ за периода 2014-2016 г.;
- от министъра на околната среда и водите – актуализирана бюджетна прогноза на ПУДООС и прогноза за средствата от продажбата на предписани емисионни единици по ЗООС за периода 2014-2016 г.;
- от министъра на регионалното развитие - бюджетна прогноза за периода 2014-2016 г. на НКСИП;
- от министъра на образованието и науката, от министъра на здравеопазването, от министъра на труда и социалната политика, от министъра на културата, от министъра на вътрешните работи, от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и от секретарите на Централната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните към Министерския съвет, на Националната комисия за борба срещу трафика на хора към Министерския съвет и на Националния съвет по наркотичните вещества към Министерския съвет съвместно с министъра на финансите и с Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) – актуализирани предложения за натуралните и стойностни показатели за финансиране на секторни държавни политики, делегирани за изпълнение на разпоредители с бюджет за периода 2014-2016 г.;
- от изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ в съответствие с разпределението на средствата по план-сметката на фонда:
 - *първо* – проектобюджет за 2014 г. и актуализирана бюджетна прогноза за 2015 и 2016 г. за националните програми, съгласно Приложение № 2;
 - *второ* – актуализирана прогноза за средствата за периода 2013-2016 г. по сметката за средствата от Европейския съюз (Приложение 9б), получавани от фондовете на Европейския съюз (ЕС), включително и за свързаното с тях национално съфинансиране, съгласувано с министъра на земеделието и храните.
- от първостепенните разпоредители с бюджет/органите, отговорни за управлението на финансовата помощ, предоставяна на Република България от ЕС и други донори - мотивирани предложения и актуализирани разчети за усвояването на средствата по предприсъединителните инструменти на ЕС, включително на средствата за сметка на свързаното с тях национално съфинансиране по години за периода 2014-2016 г., програмите, финансирани със средства от фондовете на ЕС, включително на средствата за сметка на свързаното с тях национално съфинансиране по години за периода 2014-2016 г. (в т.ч. и по финансовата рамка за програмния период 2014-2020 г.), Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, включително на средствата за сметка на свързаното с него национално съфинансиране по години за периода 2014-2016 г., Норвежкия финансов механизъм, включително на средствата за сметка на свързаното с него национално съфинансиране по години за периода 2014-2016 г., както и по

Програмата за сътрудничество „България–Швейцария”, включително на средствата за сметка на свързаното с нея национално съфинансиране за 2014-2016 г.;

- от ПРБ, определени за координатори по други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор - мотивирани предложения и актуализирани разчети за усвояването на средствата по години за периода 2013-2016 г., включително на средствата за сметка на свързаното с тях национално съфинансиране;
- от общините – актуализирани бюджетни прогнози за периода 2014-2016 г. в частта за местните дейности. В прогнозата за местните дейности се включват обособено и прогнози за разчетите за предвидените за закриване и включване в бюджета на общината извънбюджетни сметки, с изключение на тези за средствата от ЕС и по други международни програми и договори.

В срок до 18 септември 2013 г. министрите предоставят в Министерството на финансите актуализирана обобщена информация и оценка на прогнозите за нефинансовите държавни и общински предприятия, както и за юридическите лица с нестопанска цел, контролирани от държавата и/или общините, попадащи в сектор „Държавно управление” за периода 2011-2016 г. (съгласно Списък на юридическите лица, включени в институционален сектор „Държавно управление“ за 2011 г.), както следва:

- министърът на здравеопазването - актуализирана консолидирана информация и оценка на прогнозите за периода 2011-2016 г. на държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ – търговски дружества;

- министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията - актуализирана информация и оценка на прогнозата за периода 2011-2016 г. на НКЖИ и на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД;

- министърът на регионалното развитие - актуализирана информация и оценка на прогнозата за периода 2011-2016 г. на „Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД;

- министърът на икономиката и енергетиката – актуализирана информация и оценка на прогнозата за периода 2011-2016 г. на “Държавна консолидационна компания“ ЕАД.

В Раздел III.9. от са посочени изискванията, съгласно които следва да се изготви съответната информация.

Националната компания „Железопътна инфраструктура“ следва да представи в МФ и в МТИТС и актуализирана прогноза за планирания дефицит/излишък за 2013 г. и прогноза за дефицита/излишъка за периода 2014-2016 г. съгласно Приложение № 11 и Приложение № 12 от Договора между държавата, представлявана от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и министъра на финансите, и НКЖИ.

„БДЖ Пътнически превози” ЕООД следва да представи в МФ и в МТИТС и актуализираната си прогноза за планирания дефицит/излишък за 2013 г. и прогноза за дефицита/излишъка за периода 2014-2016 г.

Списъкът на юридическите лица, включени в институционален сектор „Държавно управление“ за 2011 г., представен от Националния статистически институт в изпълнение на т. 2.1.1 от РМС № 48 от 2013 г. е публикуван на интернет страницата на МФ на адрес: <http://www.minfin.bg>, **категории: Бюджет / Бюджетна процедура 2014.**

II. НАСОКИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЕКТОБЮДЖЕТИТЕ ЗА 2014 Г. И НА АКТУАЛИЗИРАНИТЕ БЮДЖЕТНИ ПРОГНОЗИ НА ПРБ ЗА 2015 И 2016 Г.

Първостепенните разпоредители с бюджет актуализират бюджетните си прогнози (в т.ч. по области на политики и бюджетни програми) за периода 2014-2016 г. и разработват проектобюджетите си за 2014 г. на базата на:

- одобрените им бюджетни параметри със Закона за държавния бюджет на Република България за 2013 г. и последните му изменения и допълнения;
- одобрените разходни тавани по ПРБ за периода 2014-2016 г. с РМС № 245 от 2013 г.;
- мерките от Националната програма за реформи в изпълнение на стратегия „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж;
- приети през 2013 г. нови приоритетни политики на правителството, чието изпълнение продължава и през следващите години и нови политики за периода 2014-2016 г. в съответствие с ангажиментите от управленската програма на правителството „Държавност, развитие, справедливост“.

ПРБ следва да разработят проектобюджетите си, като:

- извършат преглед на всички административни структури, като особено се наблегне на прегледа и закриването на държавни и изпълнителни агенции чрез преминаване на функциите им към съответното министерство;
- се осигури дейността на новосъздадените и реструктурирани административни структури - първостепенни разпоредители с бюджет чрез съгласувано компенсирано прехвърляне на функции и средства (Министерство на регионалното развитие, Министерство на инвестиционното проектиране, Министерство на вътрешните работи, Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Технически операции“, Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства, Министерство на образованието и науката, Министерство на младежта и спорта).

При разработване на проектите на бюджети за 2014 г. и на бюджетните прогнози за периода 2015 и 2016 г. ПРБ следва да имат предвид ограничените ресурси в частта на националните разходи, които налагат:

- предприемане на мерки за подобряване на финансовата дисциплина, свързани със спазване на принципите за добро финансово управление;
- поемане на ангажименти за разходи само при обезпечен бюджет (при възлагане на обществени поръчки и сключване на договори);
- своевременно разплащане на задължения и недопускане натрупването на просрочия;
- новите инициативи и предложения за промени в нормативната уредба, представляващи нови ангажименти за разходи, да се предлагат само при осигурено финансиране на вече поетите ангажименти и текущите задължения за разходи в рамките на одобрените разходни тавани за 2014 и 2015 г. Прогнозата за 2016 г. следва да е съобразена с тенденциите в разходите от предходните две години (като се елиминират еднократните разходи).
- преглед на ефективността на публичните услуги, предоставяни от органите на изпълнителната власт за елиминиране на неефективни разходи и вътрешно приоритизиране на политики и програми;

- засилване ролята на вътрешния одит.

Първостепенните разпоредители с бюджет при разработването на бюджетните си прогнози могат да предвиждат поемането на нови ангажменти за разходи само в случаите, при които се запазват или намаляват задълженията им към доставчици спрямо предходната година.

Включените нови инициативи и предложения в проектобюджетите и в актуализираните прогнози, които генерират допълнителни разходи, дължащи се на промени в количествени и качествени параметри на целите на политиките, следва да се съобразят с разходните тавани за сметка на вътрешни компенсирани промени. За тях, както и за разходите извън разходните тавани, следва да се представят мотиви, придружени с разчети и източници за финансиране на допълнителните разходи.

При разработване на прогнозата на приходите за периода 2014-2016 г. следва да се отчетат всички настъпили промени в нормативната уредба при съобразяване с прогнозите за променената макроикономическа среда, както и с ДР № 4 от 19 февруари 2004 г. за методите за прогнозиране на неданъчните приходи на ПРБК, които са публикувани на интернет страницата на МФ на адрес: <http://www.minfin.bg>, *категории: Публични разходи / Държавни разходи / Указания, инструкции и насоки / 2005*

При разработване на прогнозата на разходите за 2014-2016 г. следва да бъде отчетено въздействието на:

- уточнените натурални и стойностни показатели, като се изключат еднократните разходи, включени в бюджета на съответния ПРБ за предходната година;
- настъпилите до момента на съставянето на бюджетната прогноза промени в нормативната уредба, засягаща дейността на съответния ПРБ;
- новите и закриващите се структури и функции/дейности.

Общинските съвети следва да одобрят проектобюджетите за 2014 г. и актуализираните бюджетни прогнози за 2015 и 2016 г. на общините, както и индикативни стойности за максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през съответната година по бюджета на общината и за максималния размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2013 и 2014 г.

Препоръчваме на кметовете на общините при изготвяне на проектобюджетите за 2014 г. и актуализираните бюджетни прогнози за 2015 и 2016 г. да оптимизират и ограничават разходите си за местни дейности до размера на очакваните реални собствени приходи и на трансферите от централния бюджет (ЦБ) на равнището от 2013 г.

III. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ПРИЛОЖЕНИЯТА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОЕКТОБЮДЖЕТИТЕ ЗА 2014 Г. И АКТУАЛИЗИРАНИТЕ БЮДЖЕТНИ ПРОГНОЗИ ЗА 2015 И 2016 Г.

III.1. ПРОЕКТОБЮДЖЕТ ЗА 2014 Г. И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА НА ПРБ ЗА 2015 И 2016 Г.

Приложение № 1 „Прогноза за ангажименти за разходи и за нови задължения за разходи за 2013 и 2014 г.“

Приложението се попълва от всички ПРБ, включително от общините.

Обръщаме внимание, че формата на приложението е запазена спрямо тази от указанията на министъра на финансите – БЮ №1 от 2013 г.

За целите на попълване на този макет следва да се ползват следните определения:

- „Поети ангажименти за разходи” са клаузи на договори и разпоредби на нормативни и административни актове, които обвързват бюджетните организации с бъдещи плащания за разходи и/или нови задължения за разходи с определима стойност, с изключение на: разходите за персонал, пенсии, лихви по дълга (включително по гарантирания от държавата и общините дълг), както и разходите за данъци и други публични държавни и общински вземания.
- „Налични към края на годината поети ангажименти за разходи” са всички ангажименти за разходи, независимо кога са били поети, които са останали неизпълнени/нереализирани към края на годината и подлежат на изпълнение/реализиране изцяло или частично в следващите бюджетни години.
- „Задължения за разходи” са наличните към края на съответния отчетен период парични задължения за разходи, с изключение на задълженията за разходи за персонал, пенсии, лихви по дълга (включително по гарантирания от държавата и от общините дълг), за данъци и други публични държавни и общински вземания. Не са задължения за разходи провизиите за задължения съгласно счетоводното законодателство, приложимо за бюджетните организации, задълженията, които представляват дълг, както и поетите ангажименти за разходи.
- „Нови задължения за разходи” са паричните задължения за разходи, които възникват през текущата година, независимо от това дали са платени, с изключение на задълженията за разходи за персонал, пенсии, лихви по дълга (включително по гарантирания от държавата и от общините дълг), за данъци и други публични държавни и общински вземания. Не са нови задължения за разходи провизиите за задължения съгласно счетоводното законодателство, приложимо за бюджетните организации, задълженията от предходни години, задълженията, които представляват дълг, както и поетите ангажименти за разходи.

Макетът на *Приложение № 1 „Прогноза за ангажименти за разходи и за нови задължения за разходи за 2013 и 2014 г.“* включва три отделни раздела - Раздел I. „Бюджет”, Раздел II. „Държавни инвестиционни заеми” и Раздел III. „Сметки за средствата от Европейския съюз на ДФ „Земеделие“ и от други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор”. В Раздел II. „Държавни инвестиционни заеми” колоните се попълват за посочените разходни показатели за държавните инвестиционни заеми (ДИЗ), администрирани по бюджета на ПРБ, като не се включват ДИЗ с краен бенефициент търговско дружество. В Раздел III. „Сметки за средствата от Европейския съюз на ДФ „Земеделие“ и от други програми и инициативи, по които Република България

е страна-партньор“ колоните се попълват за посочените разходни показатели за програми и инициативи, които се финансират с европейски средства и по други международни програми и договори, които не се отчитат в сметките за средства от Европейския съюз.

Макетът на Приложение № 1 се състои от две страници. На първата страница се попълва информация за 2013 г., а на втората страница - информация за 2014 г.

В приложението се посочват всички видове ангажименти за разходи и задължения за разходи, включително и за разходите, които са планирани по централния бюджет и в последствие са се отчитали или се предвижда да се отчитат по бюджетите на съответните министерства и ведомства.

На ред „Разходи, за които не се планират ангажименти и задължения“ се посочва сборът от разходите за персонал, пенсии, лихви по дълга (включително по гарантирания от държавата и от общините дълг), за данъци и други публични държавни и общински вземания.

При попълване на колоните за новите ангажименти за разходи, които подлежат на реализиране, се включва и стойността на всички прогнозираны доставки на активи и услуги както в случаите, при които не е налице писмен договор (формален ангажимент), така и в случаите, когато е налице писмен договор, но плащането или доставката се извършва едновременно с подписването му (например за канцеларски материали).

При попълване на колоните за новите ангажименти за разходи не се включват ангажиментите за регулярни доставки и услуги от комунално-битов характер, за които първичните документи се получават през месец януари на следващата година. Тези ангажименти за разходи се посочват в колона 5 по съответните страници.

Когато се предвижда доставка на активи или услуги под формата на финансов лизинг, търговски кредит или друга форма на разсрочено плащане, за целите на плана се приема, че е налице ангажимент за плащане за доставката на активи или услуги, като не се включват дължимите лихви.

В колоните, в които се попълва прогноза за новите ангажименти за разходи, които ще бъдат поети през съответните години, не се отразяват суми по поети ангажименти за разходи от предходни години.

Всички ангажименти, които се предвижда да бъдат реализирани през съответните години, се възприемат за целите на плана и като прогнозируеми нови задължения за разходи по съответните години и съответно като касов разход.

На *страница „2013 г.“* сумата на ред „Всичко разходи 1+2“ в колона 1 на Раздел I „Бюджет“ следва да бъде равна на общо разходите, утвърдени със Закона за държавния бюджет на Република България за 2013 г. или с акт на съответния компетентен орган.

Колона 2 на *страница „2013 г.“* е резултативна (не се попълва) и е сбор от колони от 2.1 до 2.5, но следва да е равна на наличните ангажименти към 01.01.2013 г. за системата на ПРБ. Наличните ангажименти към 01.01.2013 г. са всички ангажименти за разходи, независимо кога са били поети, които са останали нереализирани към 31.12.2012 г. и подлежат на реализиране изцяло или частично в следващите бюджетни години. В колони от 2.1 до 2.5 се посочват средствата, които са необходими за реализирането изцяло или частично на ангажимента през съответните години.

Колона 3 на *страница „2013 г.“* е резултативна (не се попълва) и е сбор от колони от 3.1 до 3.5 за системата на ПРБ. Новите ангажименти за разходи представляват намеренията за сключване на договори и разпоредби на нормативни и административни актове, които обвързват ПРБ с бъдещи плащания за разходи и/или нови задължения за разходи с определена стойност, с изключение на разходите за персонал, пенсии, лихви по дълга, както и разходите за данъци и други публични държавни и общински вземания. В колони

от 3.1 до 3.5 се посочват средствата, които са необходими за реализирането изцяло или частично на новите ангажименти през съответните години.

Колона 4 на *страница „2013 г.“* е резултативна (не се попълва) и е сбор от колони от 4.1 до 4.5 за системата на ПРБ, но следва да е равна на начислените налични задължения към 31.12.2012 г. за системата на ПРБ. В колони от 4.1 до 4.5 се посочват средствата, които са необходими за изплащане на начислените налични задължения през съответните години.

В колона 5 на *страница „2013 г.“* се посочват прогнозните стойности на разходите за доставки на стоки и услуги от комунално-битов характер само, за които първичните документи се получават през месец януари на 2014 г., но се осчетоводяват като задължение през месец декември на 2013 г.

Колона 6 на *страница „2013 г.“* е резултативна величина.

На *страница „2014 г.“* в Раздел I. „Бюджет“ сумата на ред „Всичко разходи 1+2“ в колона 1 следва да бъде равна на общо разходите по утвърдения разходен таван за 2014 г. Колона 2 и колони от 2.1 до 2.4 не се попълват, тъй като същите са резултативни величини от *страница „2013 г.“*.

Колона 3 на *страница „2014 г.“* е резултативна (не се попълва) и е сбор от колони от 3.1 до 3.4 за системата на ПРБ. В колони от 3.1 до 3.4 се посочват средствата, които са необходими за реализирането изцяло или частично на новите ангажименти през съответните години. Колона 4 и колони от 4.1 до 4.4 не се попълват, тъй като същите са резултативни величини.

В колона 5 на *страница „2014 г.“* се посочват прогнозните стойности на разходите за доставки на стоки и услуги от комунално-битов характер само, за които първичните документи се получават през месец януари на 2015 г., но се осчетоводяват като задължение през месец декември на 2014 г.

Колона 6 на *страница „2014 г.“* е резултативна величина.

При изготвяне на информацията по раздел II и раздел III се спазват гореописаните правила за раздел I.

В раздел II, колона 1 на *страница „2013 г.“* разходите следва бъдат равни на общо разходи за 2013 г. от **Приложение № 5 от ДР № 1 от 2013 г.** за ДИЗ, администрирани от бюджета.

За раздел II, колона 1 на *страница „2014 г.“* разходите следва да бъдат равни на общо разходи за 2014 г. от Приложение № 5а за ДИЗ, администрирани по бюджета на министерството.

За раздел III, колона 1 на *страница „2014 г.“* разходите следва да бъдат равни на общо разходи за 2014 г. от Приложение № 9б.

Към приложението се представят задължително **три подробни обяснителни записки** за всеки един от разделите. /раздел I. „Бюджет“, раздел II. „Държавни инвестиционни заеми“ и раздел III. „Сметки за средствата от Европейския съюз на ДФ „Земеделие“ и от други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор“/.

В обяснителните записки информацията за ангажиментите и задълженията за регулярни доставки и услуги от комунално-битов характер следва да бъде окрупнена. Например: различни видове абонаменти, канцеларски материали, ток, вода, телефон и др. подобни.

Задължително поотделно следва да бъдат обяснени ангажиментите за инфраструктурните обекти и инвестиционните обекти и проекти, както и за **ангажименти/задължения над 500 000 лв.**

По преценка на съответното министерство/ведомство, ако ангажиментът/задължението е

приоритетен, то същият независимо от размера му следва да бъде посочен отделно в обяснителната записка.

Всяка отделна обяснителна записка за всеки един от трите раздела на приложението следва да съдържа информация, представена в четири самостоятелни групи, съответстващи на основни колони от приложението.

Първа група съдържа информация от колона „Налични поети ангажименти за разходи към 01.01.2013 г.“, за стойността на ангажиментите, вида и разпределението на тяхното реализиране по години. Например: Наличен ангажимент за текущ ремонт на път Велинград – Якоруда – 1 000 000 лв. / 200 000 лв. – 2013 г., 300 000 лв. – 2014 г., 500 000 лв. – 2015 г./.

Втора група съдържа информация от колона „Прогноза на нови ангажименти за разходи, които ще бъдат поети през 2013 г.“ за стойността на ангажиментите, вида и разпределението на тяхното реализиране по години. Например: Нов ангажимент за 2013 г. за доставка на 200 броя компютри за Агенция „Пътна инфраструктура” – 500 000 лв. /500 000 лв. – 2013 г./.

Трета група съдържа информация от колона „Прогноза на нови ангажименти за разходи, които ще бъдат поети през 2014 г.“ стойността на ангажиментите, вида и разпределението на тяхното реализиране по години. Например: Нов ангажимент за 2014 г. за текущ ремонт на сграда - 2 000 000 лв. /2 000 000 лв. – 2015 г./

Четвърта група съдържа информация за колона „Прогноза на наличните задължения към 01.01.2013 г.“ за стойността на задълженията, вида и разпределението на тяхното разплащане по години. Например: Налично задължение за текущ ремонт на път Самоков – София – 1 500 000 лв. /1 500 000 лв. – 2013 г./

За въпроси и разяснения относно попълването на приложението и обяснителните записки може да се обръщате към експертите от дирекция „Държавни разходи“, които отговарят за бюджета Ви и към дирекция „Финанси на общините“ за общините.

Приложение № 2 „Проектобюджет за 2014 г. и прогноза за 2015 и 2016 г. по бюджетни програми“

Приложението се попълва от всички ПРБ (без общините). Всяка програма се попълва на отделна страница от приложения файл, като се изписват имената на програмата и политиката, към която е включена тази програма. Информацията по всяка програма е само за разходите по програмата и се попълва по функции и групи.

При разработването на проектобюджетите за 2014 г. и актуализираните разчети на прогнозите за 2015 и 2016 г., ПРБ при намерение за придобиване на дълготрайни активи под формата на финансов лизинг следва, в рамките на разходните си тавани, да планират в годината на придобиване като капиталов разход цялата стойност на актива, намалена с припадащите се разходи за лихви и съответната стойност в увеличение на друго финансиране. При наличие на съществуващи договори за финансов лизинг плащанията по лизинговите вноски се планират като разходи за лихви и намаление на друго финансиране.

В допълнение при спазване на горните изисквания:

- Министерството на образованието и науката и Министерството на отбраната представят в Министерството на финансите попълненото приложение общо за държавните висши училища, Българската академия на науките и съответно общо за държавните висши военни училища с акумулираните собствени приходи;
- Министерството на образованието и науката представя в Министерството на финансите допълнителна Справка за трансферите от бюджета на МОН за държавните висши

училища по елементи на субсидията съгласно чл. 91 от Закона за висшето образование по отделни висши училища съгласно приложение № 2г;

- Министерството на околната среда и водите представя в Министерството на финансите попълненото приложение за ПУДООС и за сметката за средствата от продажбата на предписани емисионни единици по Закона за опазване на околната среда;
- Министерството на регионалното развитие представя в Министерството на финансите попълненото приложение за НКСИП;
- Първостепенните разпоредители с бюджет представят справка за средствата по § 02-00 „Други възнаграждения и плащания за персонала“;
- Първостепенните разпоредители с бюджет представят справка за средствата по § 46-00 „Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности“ с нормативното основание, стойността в съответната валута и размера на левовата стойност;
- Министерството на труда и социалната политика и Националният осигурителен институт представят разшифровка на § 42-00 „Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата“ съгласно приложение № 2б (Справка за размера на текущите трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата за 2011-2016 г.);
- Националната здравноосигурителна каса представя разшифровка на § 39-00 „Здравноосигурителни плащания“ съгласно приложение № 2в (Справка за размера на здравноосигурителните плащания на Националната здравноосигурителна каса за периода 2011-2016 г.);
- Министерството на образованието и науката представя в Министерството на финансите справка за провизираните средства по §§ 73-20 „Погашения по активирани гаранции по заеми от банки в страната“ и §§ 29-20 „Платени лихви по активирани гаранции по заеми от банки в страната“ за покриване риска от активиране на държавните гаранции по Закона за кредитиране на студенти и докторанти;
- Министерството на младежта и спорта (ММС) представя в Министерството на финансите попълненото приложение с включени прогнозни разчети за средствата по чл. 14, ал. 3 от Закона за хазарта, които ще се разходват чрез бюджета на ММС за периода 2014-2016 г.;
- Министерството на вътрешните работи представя в Министерството на финансите попълненото приложение с включени прогнозни разчети за средствата по § 28 от ПЗР на ЗИД на Закона за българските документи за самоличност за периода 2014-2016 г., както и за приходите от глоби по Закона за движението по пътищата;
- Българската национална телевизия, Българското национално радио и Българската телеграфна агенция представят в Министерството на финансите попълненото приложение с акумулираните собствени приходи.

Средствата по други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор, включително и свързаното с тях национално съфинансиране, **не се включват** от съответния ПРБ в това приложение.

Средствата по програми, финансирани от фондовете на ЕС, включително и свързаното с тях национално съфинансиране **не се включват** от ДФ „Земеделие“ в това приложение.

Информацията за тези програми се попълва в **Приложение № 9б** и се **включва в Приложение № 3**.

Приложение № 2а „Доклад към проектобюджета за 2014 г. и прогнозата за 2015 и 2016 г. по бюджетни програми“

Приложението се попълва от ПРБ, които не прилагат програмен формат на бюджет.

Приложение № 2а е неразделна част от бюджетната прогноза за периода 2014-2016 г. по Приложение № 2 и в него се дава кратко описание на виждането за развитието на основните дейности, приоритетите и очакваните резултати за периода, както и описание на отделните програми, съставляващи бюджетната прогноза, съгласно структурата по Приложение № 2.

Докладът следва да съдържа и описание на параметрите, при които са разработени разчетите и оценка на бюджетните ефекти от промените в основните допускания и/или в нормативната уредба по години за периода 2013-2016 г. Бюджетните ефекти следва да бъдат придружени и с разчети за натуралните показатели, при които са разработени.

Народното събрание, Министерският съвет, министерствата, ДАНС, ДАДРВЗ и ДОТИ представят само обяснителна информация към попълненото Приложение № 2 и информация и мотивирана обосновка в случаите, когато е предвидено предоставяне на средства от бюджета на съответния ПРБ за нефинансови предприятия.

Подробни насоки за разработването на доклада се намират в самото приложение.

Към Приложение № 2а Държавен фонд „Земеделие“ представя анализ за постигнатите резултати от предоставените през 2012 г. държавни помощи, кредити и временна финансова помощ и национални доплащания, тенденциите и програмите за изпълнение през 2013 г., както и мотивирана обосновка за необходимите средства и очакваните резултати за периода 2014–2016 г. Освен това ДФ „Земеделие“ представя аналитична информация за разходите за ДДС, когато те са недопустим разход за финансиране с европейски средства и се покриват със национални средства, разчетени по бюджета му в бюджетната прогноза за периода 2014-2016 г.

Първостепенните разпоредители с бюджет, които предоставят средства от бюджета си на нефинансови предприятия, представят и анализ за постигнатите резултати за всяко нефинансово предприятие по отделно, както и информация за постигнатите резултати от прилаганата политика, тенденциите и програмите за изпълнение през 2013 г. и очакваните ефекти. Задължително се включва и мотивирана обосновка за необходимите средства и очакваните резултати за периода 2014–2016 г. и съответствието на разработените мерки за финансово подпомагане на предприятията с правилата за държавните помощи, като се гарантира, че при предоставянето на средствата няма да се допусне нарушаване на режима.

Приложение № 2б „Справка за размера на текущите трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата за периода 2011-2016 г.“

Приложението се попълва от Министерството на труда и социалната политика и Националния осигурителен институт. В справката се включва информация за размера на текущите трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата (§ 42-00 „Текущи трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата“) по години за периода 2011-2016 г. по определените с приложението позиции.

Приложение № 2в „Справка за размера на здравноосигурителните плащания на Националната здравноосигурителна каса за периода 2011-2016 г.“

Приложение № 2в се попълва от Националната здравноосигурителна каса. В справката се включва информация за размера на здравноосигурителните плащания (§ 39-00

„Здравноосигурителни плащания“) по години за периода 2011-2016 г. с разшифровка на здравноосигурителните плащания за болнична медицинска помощ: за държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ – търговски дружества (в т.ч. лечебни заведения по чл. 26, 26а и 26б от ЗЛЗ), за лечебни заведения за болнична помощ по чл. 5 от ЗЛЗ и за частни лечебни заведения за болнична помощ.

Попълненото приложение се предоставя в Министерството на финансите след съгласуване с Министерството на здравеопазването в частта на здравноосигурителните плащания за болнична медицинска помощ.

Приложение № 2г Справка „Трансфери от бюджета на Министерството на образованието и науката за периода 2014-2016 г. за държавните висши училища по елементи на субсидията съгласно чл. 91 от Закона за висшето образование“

Приложение № 2г се попълва от Министерството на образованието и науката.

Приложение № 2д „Справка за средствата за периода 2012-2016 г. по §§ 10-52 „краткосрочни командировки в чужбина“ за разходи за делегати на Република България за участие в заседания на работните органи към Съвета на Европейския съюз, попадащи в обхвата на действащото към момента на пътуването решение на Генералния секретар на Съвета/Върховен представител за Общата външна политика и политика на сигурност“

Приложението се попълва от всички ПРБ (без общините). Справката е по години за периода 2012-2016 г. за включените в бюджета на съответния ПРБ средства за разходи за делегати на Република България за участие в заседания на работните органи към Съвета на Европейския съюз, попадащи в обхвата на действащото към момента на пътуването решение на Генералния секретар на Съвета/Върховен представител за Общата външна политика и политика на сигурност относно възстановяване на разходи за делегати на членовете на Съвета и на раздел VI от Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина. Разчетът на средствата за разходи за делегатите за периода 2014-2016 г. се определя на база очаквания размер на разходите на делегат за 2013 г. и на прогнозния размер за брой срещи и брой пътуващи делегати.

Справката се придружава от кратко описание на допусканията (очакван размер на разходите на делегат, прогнозен размер за брой срещи, брой пътуващи делегати), при които са остойностени съответните разходи за разходи за делегати на Република България за участие в заседания на работните органи към Съвета на Европейския съюз, попадащи в обхвата на действащото към момента на пътуването решение на Генералния секретар на Съвета/Върховен представител за Общата външна политика и политика на сигурност относно възстановяване на разходи за делегати на членовете на Съвета.

Приложение № 2е „Справка за мерките в отговор на специфичните препоръки на Съвета на ЕС от 9 юли 2013 г., както и за тези от актуализацията на Националната програма за реформи от 2013 г.“

Приложението се попълва от всички ПРБ (без общините), участващи в разработването на Националната програма за реформи. Справката се изготвя за всички мерки, които ще бъдат финансирани през 2014 г., независимо от източника им на финансиране (средства по бюджета на съответния ПРБ, средства получавани от фондовете и програмите на Европейския съюз, националното им съфинансиране, както и средства от други източници).

В приложението следва да се посочат нови мерки, които пряко адресират специфичните препоръки на Съвета на ЕС от 9 юли 2013 г. (виж – Официален вестник на ЕС – 213/C217/03 от 30.07.2013 г. Препоръка на Съвета от 9 юли 2013 г. относно Националната програма за реформи на България за 2013 г. и съдържаща становище на Съвета относно Конвергентната програма на България за периода 2012-2016 г.), като се вземат предвид посочените от Европейската комисия слабости и предизвикателства, идентифицирани при формулирането на препоръките (виж - Работен документ на службите на Комисията „Оценка на Националната програма за реформи и на Конвергентната програма на България за 2013 г. придружаваща препоръка за препоръка на Съвета{СОМ(2013) 352 final}).

В приложението след новите мерки адресиращи пряко специфичните препоръки на Съвета на ЕС от 9 юли 2013 г. се посочват и мерките от актуализацията на Националната програма за реформи от 2013 г., чието изпълнение ще продължи и през 2014 г.

Информацията в приложението се попълва от дирекциите, отговорни за разработването на политиките и мерките на съответните първостепенни разпоредители с бюджет, съвместно с финансовите отдели/дирекции в тях.

Информация за подпомагане процеса на разработване на нови мерки, които да бъдат заложи в бюджета за 2014 г.

По-долу са представени специфичните за България препоръки, придружени с установените в работния документ на ЕК слабости и предизвикателства, представляващи основание за отправянето им.

Специфична за страната препоръка 1 (СП 1): бюджетна и данъчна политика

Да запази стабилната бюджетна позиция, като гарантира спазването на СБЦ и да провежда бюджетна политика, благоприятстваща растежа, както е предвидено в Конвергентната програма.

- рамката може да се подобри допълнително, ако се предоставя повече информация относно извънбюджетните средства, които представляват потенциално голямо скрито бюджетно задължение, както и информация относно загубите и просрочените задължения на държавните предприятия.

Да въведе цялостна данъчна стратегия за укрепване на всички аспекти от данъчното законодателство и на процедурите за събиране с цел да бъдат увеличени приходите, по-специално чрез подобряване на събирането на данъци, справяне със сенчестата икономика и намаляване на разходите за спазване на изискванията.

- данъчните ставки върху електроенергия са ниски;
- приходите от неенергийни данъци, свързани с околната среда (транспорт извън горива, замърсяване и данък върху подземните богатства) са под средното за ЕС ниво;
- над средното за ЕС ниво на административни разходи за събиране на данъци;
- липсва цялостна стратегия за подобряване на данъчната събираемост, която да се базира на предварителен анализ на най-значимите рискове и оценка на мерките, които вече се прилагат.

Да създаде независим орган, който да контролира бюджетната политика и да изготвя анализи и съвети.

- за да се подготви прилагането на Закона за публичните финанси от 2014 г. е необходимо да се гарантира ясен мандат, функционална независимост и адекватно финансиране при създаване на независимия фискален орган.

Специфична за страната препоръка 2 (СП 2): устойчивост на публичните финанси, по-специално пенсионна система

Да премахне постепенно възможностите за ранно пенсиониране, да въведе една и съща законово установена пенсионна възраст за мъжете и жените и да прилага активни политики по заетостта, които да позволят на по-възрастните работещи да останат по-дълго на пазара на труда.

- няма налични краткосрочни или средносрочни рискове за устойчивостта на публичните финанси;
- застаряването на населението поставя средни рискове пред дългосрочната устойчивост, което налага да се провеждат политики за намаляване на свързаните с това разходи;
- необходимо е да се предотврати засилването на рискове като например влошаването на здравния статус на населението (ниска продължителност на живот при раждане 70,3 г. за мъжете и 77,4 г. за жените при съответно 77,1 и 80 в ЕС, както и висока детска смъртност);
- увеличаването на броя на лицата обхванати от пенсионното осигуряване е ключово;
- за да се увеличи ефективната възраст на пенсиониране трябва да се подобри пригодността за заетост на възрастните работещи и да се премахнат бариерите пред работодателите да ги наемат;
- все още съществуват възможности за ранно пенсиониране, което се категоризира като „млада възраст за пенсиониране” (между 42 и 52 г.) при положение, че се увеличава продължителността на живот;
- няма планове за изравняване на възрастта за пенсиониране на мъжете и жените.

Да въведе по-строги критерии и механизми за контрол при отпускането на пенсии за инвалидност, така че да се ограничат ефективно злоупотребите.

- увеличават се обезщетенията при инвалидност;
- необходимо е да се предприемат допълнителни мерки за избягване на злоупотребите при отпускане на пенсии за инвалидност.

Специфична за страната препоръка 3 (СП 3): заетост и социална политика

Да ускори националната Инициатива за младежка заетост, например чрез схеми за гаранции за младежта.

- съществуващите схеми за подкрепа на младежката заетост не успяват да отговорят на нуждите на най-нуждаещите се;
- липсва интегриран подход в младежките политики;
- необходимо е да се префокусират схемите за младежка заетост, финансирани със средства от ЕСФ („Първа работа” и „Ново работно място”) с оглед да се стимулира създаването на работни места;
- законодателните промени за регламентиране на стажуването не предоставят диференциран отговор на различните нужди на младежите в зависимост от нивото на образование и/или социално-икономически статут;
- спешни амбициозни мерки са необходими за стимулиране на чиракуването и улесняване на прехода от образование към заетост.

Да укрепи допълнително капацитета на Агенцията по заетостта с цел тя да предоставя ефикасни консултации за търсещите работа и да развие способност за установяване и задоволяване на нуждите от умения.

- ограничен напредък в изпълнение на препоръката от 2012 г.;
- задълбочаващи се несъответствия на пазара на труда;

- висока безработица, вкл. дългосрочна;
- недостатъчно предоставяне на подходяща информация от Агенцията по заетостта;
- липса на персонален подход в устройването на работа;
- недостатъчен брой ромски медиатори;
- неадекватно ниво на компетентност на регионално и местно ниво;
- няма създадена работна група, която да се занимава с прогнозиране на нуждите на пазара на труда;
- неефективни схеми в публичния сектор за навлизане или завръщане на работа.

Да засили активните политики по заетостта, по-специално по отношение на националните схеми за заетост.

- активните мерки на пазара на труда не отговарят на това, което е необходимо, за да се отговори на предизвикателството на структурна безработица, която от своя страна пречи на предлагането на труд и упражнява натиск върху растежа на заплатите в бързоразвиващи се сектори.

Да преразгледа минималните осигурителни прагове, за да се гарантира, че системата не оскъпява прекалено наемането на нискоквалифицирани работещи.

- минималните осигурителни доходи са много близки до средните нива на заплащане в някои нископлатени сектори и професии;
- съществуването на таван в социалното осигуряване и постоянно нарастващите минимални осигурителни прагове, дори и по време на кризата, водят до по-висока данъчно-осигурителна тежест за нископлатените работни места.

Да постигне конкретни резултати по Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020 и Националната стратегия за интегриране на ромите.

- приетата през февруари 2013 г. Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020 адресира комплексно проблема, но е необходимо да се изготви навреме план за действие с мерки, за които да се осигури финансиране;
- приложението на Националната стратегия за интегриране на ромите е бавно, въпреки пилотните инициативи в някои общини;
- необходимо е планът за действие към Националната стратегия за интегриране на ромите да бъде детайлизиран с конкретни бюджетни ангажименти, за да се осигури действителното изпълнение на стратегията;
- липсва връзка между общинските планове за ромска интеграция и стратегията;
- местните власти не разполагат с допълнителни бюджетни средства за изпълнение на техните планове за действие;
- липсва механизъм за наблюдение изпълнението на мерките и постигане на целите от стратегията.

Да подобри достъпността и ефективността на социалните трансфери и услуги, по-специално за децата и възрастните хора.

- незначителен ефект на социалните трансфери в борбата с бедността;
- малко покритие на социалните трансфери от гледна точка на брой лица, както и ниска адекватност, заместване и записване в системата за социално подпомагане, по-специално

що се отнася до условията, свързани с имущественото състояние за получаване на обезщетения;

- слаб потенциал на социалните обезщетения в подкрепа на реинтеграция на пазара на труда;
- проактивното действие на правителството за преминаване от услуги от резидентен тип към услуги в общността за децата, лишени от родителски грижи и планираното такова за услугите за възрастни може да се окаже неустойчиво, ако не се съпътства с предварително развитие на новите услуги, както и с осигуряване на необходимия персонал;
- малко са мерките в подкрепа на достъпа на децата до качествени и финансово достъпни образователни услуги и грижи.

Специфична за страната препоръка 4 (СП 4): образование и здравеопазване

Да приеме Закона за училищното образование и да продължи реформата във висшето образование, по-специално като подобри съответствието между резултатите от него и нуждите на пазара на труда и като засили сътрудничеството между образованието, научно-изследователските институти и предприятията.

- няма ясен график за приемане на Закон за училищното и предучилищното образование;
- неприемането на нов закон за училищното образование спъва реформата в средното образование и обучение и не позволява приложението на нови учебни програми за общото образование, които са били разработени със средства от ЕСФ;
- продължават предизвикателствата във висшето образование относно обвързването му с пазара на труда, тъй като едва 57,5% от завършващите през 2011 г. намират работа;
- висшето образование не стимулира иновационния потенциал;
- финансирането и структурата на системата за висше образование, вкл. степента на специализация, създават несъответствия с пазара на труда и науката;
- неоптимални стимули за постигане на качество на ниво институции, както и на ниво преподаватели;
- няма планове за промени в законодателството за висшето образование, които единствени биха могли да реформират сектора;
- необходимост от ефективно управление и инвестиции, особено що се отнася до професионалното развитие на преподавателите;
- необходимост от обвързване на мерките в образованието и на пазара на труда;
- недофинансирана, неефективна и нуждаеща се от реформа система за научни изследвания;
- дялът на специалисти с ИКТ е под средното за ЕС ниво;
- висок дял на компютърно неграмотните в населението;
- липса на приоритизация във финансиране на науката и едва 10% от финансирането се отпуска на конкурентен принцип и по прозрачен начин;
- не се използва достатъчно вече разработената система за класация на висшите училища за обвързване на финансирането с постиженията;
- публичните политики не стимулират изграждането на дългосрочни устойчиви партньорства между иноваторите;
- няма предвидимост в държавната политика за иновации и често липсва съответствие между многогодишните стратегически документи;

- администрацията, която отговаря за иновациите и изследователската дейност е фрагментирана;
- неефективна координация между двата национални инструмента за подкрепа на иновациите – Иновационния фонд и Фонда за научни изследвания;
- необходими са мерки в подкрепа на реструктурирането на икономиката към интензивни на знания производства;
- да се промотират еко-иновациите.

Да подобри достъпа до приобщаващо образование за децата в неравностойно положение, в частност ромите.

Да осигури ефективен достъп до здравеопазване и да подобри ценообразуването на здравните услуги, като обвърже финансирането на болниците с постигнатите резултати и като развие извънболничното лечение.

- системата на здравеопазване не предоставя точната комбинация от услуги;
- неефективност в разпределението и използването на ресурси;
- неравенства между социални групи и региони относно достъп и качество до здравни услуги;
- влошен здравен статус на населението, въпреки че броят на болничните легла в болниците е най-голям спрямо останалите нови страни-членки на ЕС;
- спряло е приложението на програмата за е-здравеопазване и на Националната здравна карта;
- слабо усвояване на фондовете на ЕС в сектора, поради липса на административен капацитет, което спъва изготвянето на стратегия, както и възпрепятства съставянето на качествени проекти;
- системата на финансиране с публичен ресурс не стимулира ефективността в предоставянето на здравни услуги при липса на реална конкуренция между болниците;
- необходимост от въвеждане на прозрачна система на ценообразуване на медицинските услуги;
- ниски разходи за амбулаторна грижа.

Специфична за страната препоръка 5 (СП 5): бизнес среда и съдебна система

Да предприеме допълнителни мерки за подобряване на бизнес средата, като намали бюрокрацията, като изпълнява стратегия за електронно управление и като прилага законодателството за просрочени плащания.

- ограничен напредък за подобряване на бизнес средата;
- по индикаторите на изследването „Doing business 2013” България изостава спрямо други източно-европейски държави;
- скъпоструващи процедури по несъстоятелност и нисък дял на вземанията;
- продължителност на времето за затваряне на бизнес (средно 3.3 години);
- административната тежест за доставчиците на услуги може да се намали чрез по-бързо подобряване на звеното за единен контакт, чието приложение е крайно незадоволително;
- неясно разпределение на отговорностите в публичната администрация;
- няма система за сътрудничество между компетентните институции за дадена политика;
- неефективността на публичната администрация е причина за недостига и ниското качество на информацията, която се предоставя чрез звеното за единен контакт и ограничава извършването на процедури по електронен път;

- да се премахнат неоправданите и прекомерни изисквания в някои сектори (като строителство и професионални услуги) с цел по-пълноценно използване на потенциала от прилагането на Директивата за услугите;
- няма напредък в децентрализация на публичния сектор и недостатъчна роля и ефективност на местната администрация;
- въпреки новата система за заплащане на държавните служители съществуват основни недостатъци в управлението на човешките ресурси в администрацията;
- няма методология за кариерно развитие в администрацията в съответствие с европейските практики;
- липса на координация и на общ стратегически подход в множеството проекти за развитие на е-правителство.

Да подобри качеството и независимостта на съдебната система и да се бори по-успешно с корупцията.

- зависимостта на съдебната власт се констатира в доклада по механизма за сътрудничество и проверка, като се доказва и с резултатите от EU Justice Scoreboard;
- времето за разрешаване на некриминални и административни случаи е под средното за ЕС, но няма информация относно постиженията в гражданските наказателни и търговски дела;
- няма информация относно разрешаването на диспути с алтернативни механизми (извън съдебни) и относно принудителните процедури;
- няма редовна оценка на съдебната дейност, нито са определени стандарти за качество, което възпрепятства реформата в системата;
- под средното за ЕС ниво на развито е-правораздаване, което е необходимо, за да се намалят забавянията и разходите за гражданите и бизнеса;
- предприетите мерки за прозрачност при избиране и назначаване на висши съдебни служители и плановете за използване на ИКТ, за да се подобри достъпът и ефективността на правораздаването са частични и е рано да се оцени ефектът им;
- международни изследвания показват високо ниво на корупция (22 място по отклонение на публични средства и 24 място по неправомерни плащания сред държавите в ЕС според доклада за конкурентоспособност 2012-2013);
- непрозрачност при спечелване на обществени поръчки и относно съдебни решения относно търговски спорове, което не привлича чужди инвестиции.

Да подобри достъпа на МСП и на новосъздадените предприятия до финансиране.

- високо ниво на задлъжнялост на частния фирмен сектор (146% в БВП), което прави нереалистично скорошно възстановяване на кредитната дейност;
- слаба роля на капиталовите пазари във финансирането на реалната икономика;
- програмите в подкрепа на МСП, финансирани с европейски средства остават в голяма степен неизползвани;
- ограничен напредък за увеличаване на достъп до кредити за МСП.

Специфична за страната препоръка 6 (СП 6): алтернативни източници на финансиране на икономиката

Да ускори усвояването на фондовете на ЕС.

- ненужна бюрокрация и слабо разбиране за устойчиво финансово управление на програмите;

- необходимо е да се положат усилия за мобилизиране на оставащите неусвоени средства, особено за модернизация и подобряване ефективността на политиките за заетост и социалната политика;
- ролята на общините в планирането на средствата е била ограничена и тяхното участие като бенефициенти е недостатъчно;
- голям брой необосновани обжалвания на резултати от процедури по обществени поръчки;
- неоптимално използване на евросредствата за изграждане на устойчива инфраструктура на управление на отпадъците.

Да гарантира правилното прилагане на законодателството за обществените поръчки, като разшири предварителния контрол, упражняван от Агенцията по обществени поръчки с цел предотвратяване на нередности.

- недостатъчен напредък в областта на обществените поръчки, за да се гарантира предотвратяване на нередностите;
- предварителния контрол на АОП се ограничава до процедурните аспекти на обществените поръчки; предварителният контрол трябва да бъде разширен и за проверка на техническата спецификация, както и при прилагането на някои от изключенията, предвидени по закон;
- необходимо е да се дадат служебни правомощия на подходящ административен орган;
- няма електронно обявяване на обществени поръчки;
- слабо използване на електронните обществени поръчки, които ще доведат до повече прозрачност, бързина в процедурите и засилена конкуренция.

Специфична за страната препоръка 7 (СП 7): либерализация на мрежовите индустрии, по-специално електроенергия и природен газ

Да укрепи независимостта на националните регулаторни органи и административния капацитет, по-специално в енергийния и транспортния сектор, както и в управлението на водите и отпадъците.

- да се гарантира независимостта на ДКЕВР както се изисква в Трети енергиен либерализационен пакет;
- ДКЕВР все още не изпълнява функциите и отговорностите както се изисква по Трети енергиен либерализационен пакет;
- слаб административен капацитет в ключови транспортни сектори и регулаторните органи в транспорта.

Да премахне пречките за навлизане на пазара, квотите, териториалните ограничения и регулираните цени и да приключи изграждането на пазарната структура, като създаде прозрачен пазар на едро за електрическа енергия и природен газ.

- поддържане на пазарно доминиране от съществуващата публична система за доставки, поради предефинирани задължения за квоти и споразумения за продажба на електричество на базата на териториални ограничения на свободния сегмент на пазара;
- доставчиците и търговците на електричество трябва да могат избират доставчика;
- липса на електрическа и газова борси;
- липса на пазар в рамките на деня и на балансиращи пазари;
- липса на ефективен достъп на трети страни до газопроводите;
- липса на виртуално обратно подаване;

- необходимо е възможно по-скорошно сертифициране на преносните оператори;
- постепенното отстраняване на регулираните цени на пазара на електричество и газ трябва да бъде придружено с ефикасна подкрепа за уязвимите потребители на електроенергия, както и с мерки за потребителите в избора на търговец;

Да ускори проектите за междусистемни електро- и газопроводи и да укрети капацитета за справяне с прекъсвания на доставките.

- бавна подготовка и построяване на инфраструктурата за междусистемни връзки;
- инвестициите продължават да бъдат възпрепятствани от неподходящи регулации.

Да положи повече усилия за подобряване на енергийната ефективност.

- недостатъчен напредък относно намаляване на енергийните разходи, което включва както намаляване на потреблението на енергия, така и заменянето на изкопаемите горива с ВЕИ (най-енергийно зависимата икономика в ЕС и с най-много вредни емисии);
- необходимо е правилно прилагане на мерките от Националния план за енергийна ефективност 2011;
- енергийната ефективност може да бъде отговор на нарастващите сметки за ток в дългосрочен план;
- няма ясно разписани институционални отговорности за поддръжка на многофамилни жилищни сгради;
- липса на добро функциониране на асоциациите на собствениците;
- недостатъчно използване на Кохезионния фонд за промоция на иновативните финансови схеми за подобряване ефективността на централното отопление и комбинираното производство;
- въведените временни тарифи за достъп до мрежата засягат единствено производителите на възобновяема енергия, докато те имат отрицателен ефект върху възобновяемите източници като цяло.

III.2. ПРОЕКТОБЮДЖЕТ ЗА 2014 Г. И АКТУАЛИЗИРАНА БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА 2015 И 2016 Г. В ПРОГРАМЕН ФОРМАТ

Приложение № 3 „Проектобюджет за 2014 г. и актуализирана бюджетна прогноза за 2015 и 2016 г. в програмен формат“

Приложението се попълва от Администрацията на Министерския съвет, от министерствата, от Държавната агенция „Национална сигурност“, от Държавната агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ и от Държавната агенция „Технически операции“.

Предлагаме на Народното събрание при разработване на проекта си на бюджет за 2014 г. и актуализираната си бюджетна прогноза за 2015 и 2016 г., включително с разходи по функционални области и по бюджетни програми, да попълни приложение № 3, като го съобрази със спецификата на дейността си.

В приложението е представена структурата на доклада, както и табличните форми за представяне на бюджетната прогноза за периода 2014-2016 г. в програмен формат.

Докладът по бюджетната прогноза за периода 2014-2016 г. в програмен формат е структуриран в пет основни части.

В първите две части се описват мисията на министерството/агенцията и визията за организационното развитие и капацитет, както и настъпилите и предвижданите структурни промени.

В третата част следва да се направи преглед на политиките с представяне на всяка от провежданите политики и съответните стратегически и оперативни цели, както и информация за взаимоотношенията с други институции, допринасящи за изпълнение на политиките.

За всяка област на политика следва да се опишат и ползите/ефектите за обществото от постигане целите на организацията/министерството/агенцията със съответните им целеви стойности по показателите за ползи/ефекти за периода 2013-2016 г. За всеки от показателите следва да се представи и информация за наличността и качеството на данните. Изключение в тази част се прави за бюджетните програми, съставляващи програмния бюджет на Министерския съвет в областта на осигуряване дейността и организацията на работата му като орган на изпълнителната власт. Същото изключение се прави и за бюджетните програми за осигуряване на нормативно определените разходи по Правилника за организацията и дейността на Народното събрание (ПОДНС) в областта на обезпечаването на представителен и ефективен парламент от бюджета на Народното събрание по бюджетни програми.

В четвъртата част се прави описание на приходите, консолидираните разходи (в т.ч. ведомствените и администрираните разходи) и източниците на финансиране. Представят се и съответните таблични форми, които агрегират разчетите и бюджетните прогнози за периода 2014-2016 г., изготвени от всеки от разпоредителите с бюджет.

Петата част представя бюджетната прогноза на разходите по бюджетни програми, като за всяка от програмите следва да бъде представена информация за целите ѝ, организационните структури, участващи в нея, отговорността за изпълнението на програмата, както и целевите стойности за всеки един от показателите за изпълнение. Следва да представи и информация за външните фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмите, както и информация за наличността и качеството на данните за показателите за изпълнение. Следва да се включи и описание на параметрите, при които са разработени разчетите и оценка на бюджетните ефекти от промените в основните допускания и/или в нормативната уредба по години за периода 2013-2016 г. Бюджетните ефекти следва да бъдат придружени и с разчети за натуралните показатели, при които са разработени.

В разчетите по бюджетните програми се включват ведомствените и администрираните разходни параграфи, финансирани от:

- бюджета на ПРБ;
- централния бюджет;
- държавни инвестиционни заеми (разчетени по Приложение № 5а);
- сметки за средства от ЕС, вкл. разчетените по Приложение № 9а средства от:
 - предприсъединителните инструменти на ЕС, вкл. националното съфинансиране;
 - фондовете на ЕС, вкл. националното съфинансиране;
 - други европейски програми и други донори.
- бюджетни предприятия по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството.

Разходите по бюджетните програми се класифицират и представят в две основни групи - „Ведомствени разходи” (разходите за продуктите/услугите, които министерството произвежда/предоставя) по основни групи икономически показатели – персонал, издръжка и капиталови разходи и „Администрирани разходни параграфи” (вменени чрез законодателството задължения/ангажменти на министерството да закупува услуги за крайни бенефициенти от външни за него доставчици и/или да извършва плащания и др.), включващи наименование, основание за извършване на разхода и стойност на разхода, независимо от източника на финансиране.

Разходите за дейности, проекти и програми, които допринасят за предоставянето на дефинираните продукти/услуги, следва да се планират съответно като ведомствени разходи по бюджета на ПРБ и/или от други източници. За целта са обособени два подраздела „Ведомствени разходи по бюджета” и „Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС”.

Ведомствените разходи по други бюджети, фондове и сметки, освен по основните категории (персонал, издръжка и капиталови разходи) следва да се разшифроват и като за всеки разход се посочи целта, основанието/характерът му и източникът на финансиране.

Информацията по това приложение следва да съответства на тази, включена в другите приложения от тези указания.

Допълнителна методологическа информация за формулиране на стратегически цели, ползи/ефекти (очаквани резултати) и визия може да намерите в Годишния наръчник за министерствата, въвеждащи програмния и ориентиран към резултатите подход на бюджетизиране, публикуван на интернет страницата на Министерството на финансите на адрес: <http://www.minfin.bg>, категории: *Бюджет / Методология / Програмно бюджетизиране / Методологически указания за програмно бюджетизиране / (Архив)*

III.3. ПРОГНОЗА ЗА СРЕДСТВА ПО ЦЕНТРАЛНИЯ БЮДЖЕТ ЗА ПЕРИОДА 2014-2016 г.

Приложение № 4 „Прогноза за средства от централния бюджет за периода 2014-2016 г.“

Приложението се попълва за нефинансови предприятия, получаващи средства от централния бюджет под формата на субсидии, капиталови трансфери, издръжка и др. и/или които разпределят компенсации за безплатни и по намалени цени пътувания на определени категории пътници, регламентирани със закон или с акт на Министерския съвет.

Прогнозата се изготвя от:

- Министерството на образованието и науката - за разходите за компенсиране на безплатния превоз на ученици до 16 г. в съответствие с чл. 26 от Закона за народната просвета;

- Министерството на вътрешните работи, Министерството на правосъдието и ДАНС - за разходите за компенсиране на безплатните пътувания на държавните служители в съответствие с чл. 209 от Закона за Министерството на вътрешните работи, чл. 80 от Закона за Държавна агенция „Национална сигурност”, чл. 393, ал. 2 от Закона за съдебната власт и чл. 26, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража;

- Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията - за субсидии за нефинансови предприятия и за вътрешноградски и междуселищни пътнически превози, капиталови трансфери и компенсации за безплатни и по намалени цени пътувания, които не се предоставят и отчитат по бюджета на министерството;

- Министерството на икономиката и енергетиката - за разходи за изпълнение на програми за техническа ликвидация и консервация на обекти от миннодобивния отрасъл за отстраняване на последствията и за саниране на околната среда;

- Министерството на околната среда и водите - за разходи за изпълнение на програмите за отстраняване на минали екологични щети на приватизираните предприятия, причинени от минали действия или бездействия до приватизацията;

- Столичната община - за субсидии за вътрешноградския транспорт;

- Централния кооперативен съюз - за транспортни разходи за доставка на хляб, хлебни изделия и основни хранителни стоки в планинските и малките селища с население до 500 жители (без курортите).

Разчетите за средствата за периода 2014–2016 г. следва да са съобразени с изискванията по раздел I и II от указанията. Заявките следва да бъдат нормативно обосновани и обвързани с провежданите политики и изпълняваните бюджетни програми.

Задължително се посочва конкретното основание (нормативен акт, договор, споразумение) за осигуряване на средства от централния бюджет.

Прогнозата се придружава от анализ за постигнатите резултати от всяка дейност по отделно в резултат от предоставените от централния бюджет средства през 2012 г., както и за планираните резултати и очакваните ефекти за 2013 г. Задължително се включва и мотивирана обосновка за необходимите средства и очакваните резултати за периода 2014–2016 г. и съответствието на разработените мерки за финансово подпомагане на предприятията с правилата за държавните помощи, като се гарантира, че при предоставянето на средствата няма да се допусне нарушаване на режима.

III.4. БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА НА МИНИСТЕРСТВОТА И ВЕДОМСТВОТА - ПОЛУЧАТЕЛИ НА ДЪРЖАВНИ ИНВЕСТИЦИОННИ ЗАЕМИ, ЗА ПЕРИОДА 2014-2016 г.

Приложение № 5а „Прогноза на държавните инвестиционни заеми за периода 2014–2016 г. по бюджетни програми“

В приложението се попълват плащанията по ДИЗ по видове, включително и за крайни бенефициенти търговски дружества – получатели на държавни инвестиционни заеми.

Информацията за всяка година от периода 2013-2016 г. се попълва на отделен файл, като е необходимо да се представят 4 файла от това приложение, съответно по ЗДБРБ за 2013 г., по прогноза за 2014 г., по прогноза за 2015 г. и по прогноза за 2016 г. Наименованията на конкретните проекти, финансирани с ДИЗ, се изписват в първата страница на приложението “P_Total”. Всяка програма се попълва в отделна страница от приложения файл, като се посочва наименованието на политиката и програмата, по която се изпълняват проектите, включени в тази програма. Информацията по всяка програма е само за разходите по програмата и се попълва по функции и групи. Във файловете за отделните години е препоръчително програмите да са подредени в една и съща последователност (в лист Р (1) във всички файлове да се отразят данните за една и съща програма, в лист Р (2) – за следващата и т.н.).

При разработване на разчетите по проектите, финансирани с ДИЗ, без тези с краен бенефициент търговско дружество, следва да се има предвид следното:

- общият размер на нелихвените разходи по тези проекти следва финансово да осигурява дейностите, които реално биха могли да се извършат през съответната година, в т.ч. и такса ангажимент;
- не следва да се включват разходи за сметка на съфинансиране, които излизат извън обхвата на заемното споразумение;
- следва да се извърши оценка на очаквания размер на наличностите по валутните сметки по отделните проекти в края на 2013 г.;
- прогнозирането на размера на полученото външно финансиране по отделните проекти следва да бъде съобразено с усвояването на очакваните наличности от предходната година, като целта е за 2014 г. и следващите години да се прогнозира приключване с минимален размер на наличностите по валутните сметки.

При краен бенефициент търговско дружество - получател на ДИЗ, следва да се има предвид следното:

- получените заеми и предоставените средства на крайните бенефициенти се отразяват в частта на финансирането на бюджета;
- погашенията по тези заеми се отразяват в частта на финансирането като възстановени суми по заеми от крайни бенефициенти към бюджета на министерството или ведомството и като външно финансиране за погасяване на заеми от чужбина;
- дължимите от крайния бенефициент лихви и такси ангажимент се разчитат като приходи от лихви от местни лица, а дължимата лихва от бюджета на министерството или ведомството към международната организация или банка - като разходи за лихви по външни заеми.

Внимание: Държавните инвестиционни заеми с краен бенефициент търговско дружество следва да се прогнозираят като такива, независимо от наличие на финансови затруднения в съответните търговски дружества. Министерството или ведомството не следва без съответните изменения в заемните споразумения да сменя схемата на обслужване на държавния инвестиционен заем, като заменя обслужването от средства на търговското дружество със средства от държавния бюджет.

Към приложението се представя и кратка обяснителна записка, като в нея изрично се посочват причините за забавяне в усвояването на средствата по заема, при наличие на такова, и оценка за развитието на заема по години.

Приложение № 56 „Прогноза за усвояванията по държавни инвестиционни заеми за периода 2014–2016 г.“

Приложението се попълва от ПРБ по отношение на проектите, финансирани с държавни инвестиционни заеми. Приложението се попълва във валутата на заема, задължително се посочва крайният срок за усвояване на заема и дали предстоят преговори с кредитора за удължаването му.

III.5. ПРОГНОЗА ЗА ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ И ДРУГИ ФОРМИ НА ДЪЛГ И ЗА ДЪЛГ ПО ЗАЕМИ И РАЗХОДИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕТО ИМ ЗА ПЕРИОДА 2014-2016 г.

Приложение № 6а „Прогноза на финансови задължения, възникнали на база действащи договори за финансов лизинг и за други форми на дълг, действащи в периода 2014–2016 г.“

В приложението се попълват поетите задължения с договори за финансов лизинг и други форми на дълг (например цесия, факторинг и пр.) по видове, включително и по договорите за финансов лизинг и други форми на дълг с краен бенефициент търговско дружество.

При разработване на разчетите за лихвените разходи, възникнали на база поемането на други форми на дълг (например цесия, факторинг и пр.), ПРБ следва да имат предвид следното:

- При разработването на разчетите за финансовите разходи, които ще възникнат при поемане на различни форми на дълг, следва да се прилага лихвен процент, заложен в споразумението (договора), ако той практически може да бъде определен.
- В случай, че такъв лихвен процент не може да бъде определен, се използва диференциалният лихвен процент на задълженото лице. Диференциален лихвен процент е лихвеният процент, който наемателят би трябвало да плаща по подобно заемно споразумение за поемане на дълг или когато такъв не може да бъде определен, процентът, който в началото на споразумението лицето би поело, за да се заеме със сходен срок и с подобно обезпечение необходимите средства на пазарен принцип за осъществяване на проекта и/или придобиване на актива.
- Гореописаните начини за дефиниране на лихвения процент или диференциален лихвен процент следва да се прилагат и в случаите на договори, при които е налице отбив от номиналната стойност на задължението.

В допълнение, ПРБ, които имат сключени договори за финансов лизинг и/или други форми на дълг, следва да предоставят копие на същите в Министерство на финансите.

Приложението се попълва от всички ПРБ, включително общините, и се представя в Министерството на финансите.

Приложение № 6а се попълва и от държавните висши училища; Българската академия на науките, както и от нефинансовите държавни и общински предприятия, включени в сектор „Държавно управление“ за прогнозата за периода 2014-2016 г.:

- държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ – търговски дружества (в т.ч. лечебните заведения по чл. 26, 26а и 26б от Закона за лечебните заведения);
- Национална компания „Железопътна инфраструктура“;
- „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД;
- „Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД;
- „Държавна консолидационна компания“ ЕАД;

За държавните и общински лечебни заведения

Попълнените приложения от държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ – търговски дружества се представят в Министерството на здравеопазването. Министерството на здравеопазването изготвя консолидирана информация и оценка, включително и по подсектори, които представя в Министерството на финансите.

За НКЖИ и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД

Попълненото приложение от НКЖИ и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД се представя в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията представя информация и оценка в Министерството на финансите поотделно за НКЖИ и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД.

За „Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД

Попълненото приложение се представя от „Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД в Министерството на регионалното развитие.

Министерството на регионалното развитие представя информация и оценка в Министерството на финансите.

За държавните висши училища и Българската академия на науката

Попълненото приложение се представя в Министерството на образованието и науката.

Министерството на образованието и науката изготвя консолидирана информация и оценка, които представя в Министерството на финансите.

За „Държавна консолидационна компания“ ЕАД

Попълненото приложение се представя в Министерството на икономиката и енергетиката.

Министерството на икономиката и енергетиката представя информация и оценка в Министерството на финансите.

Информацията по това приложение се придружава с подробен доклад и анализ на параметрите по прогнозата.

Разчетите следва да бъдат нормативно обосновани и обвързани с провежданите политики и изпълняваните бюджетни програми.

Приложение № 66 „Прогноза за намерения за поемане на задължения чрез договори за финансов лизинг и други форми на дълг за периода 2014–2016 г.“

В приложението се попълва информация относно намеренията за поемане на задължения по договори за финансов лизинг и други форми на дълг (например цесия, факторинг и пр.) по видове, включително и по договорите за финансов лизинг и други форми на дълг с краен бенефициент търговско дружество.

Приложението се попълва от всички ПРБ, включително общините, и се представя в Министерството на финансите.

Приложение № 66 се попълва и от държавните висши училища; Българската академия на науките, както и от нефинансовите държавни и общински предприятия, включени в сектор „Държавно управление“ за прогнозата за периода 2014-2016 г.:

- държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ – търговски дружества (в т.ч. лечебните заведения по чл. 26, 26а и 26б от Закона за лечебните заведения);
- Национална компания „Железопътна инфраструктура“;
- „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД;
- „Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД;
- „Държавна консолидационна компания“ ЕАД;

За държавните и общински лечебни заведения

Попълнените приложения от държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ – търговски дружества се представят в Министерството на здравеопазването. Министерството на здравеопазването изготвя консолидирана информация и оценка, включително и по подсектори, които представя в Министерството на финансите.

За НКЖИ и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД

Попълненото приложение от НКЖИ и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД се представя в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията представя информация и оценка в Министерството на финансите поотделно за НКЖИ и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД.

За „Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД

Попълненото приложение се представя от „Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД в Министерството на регионалното развитие. Министерството на регионалното развитие представя информация и оценка в Министерството на финансите.

За държавните висши училища и Българската академия на науката

Попълненото приложение се представя в Министерството на образованието и науката. Министерството на образованието и науката изготвя консолидирана информация и оценка, които представя в Министерството на финансите.

За „Държавна консолидационна компания“ ЕАД

Попълненото приложение се представя в Министерството на икономиката и енергетиката. Министерството на икономиката и енергетиката представя информация и оценка в Министерството на финансите.

Информацията по това приложение се придружава с подробен доклад и анализ на параметрите по прогнозата. Разчетите следва да бъдат нормативно обосновани и обвързани с провежданите политики и изпълняваните бюджетни програми.

Приложение № 6в „Прогноза за нов дълг и финансиране чрез заеми на база действащи договори и намерения за поемане на задължения по нови заеми за периода 2014–2016 г.“

Приложение № 6г „Прогноза на разходите на начислена основа за лихви по обслужване на заемите на база действащи договори за заеми и намерения за поемане на задължения по нови договори за заеми за периода 2014–2016 г.“

Приложения № 6в и 6г се попълват от всички ПРБ, включително общините, и се представят в Министерството на финансите.

Приложенията се попълват и от държавните висши училища, Българската академия на науките, както и от нефинансовите държавни и общински предприятия, включени в сектор „Държавно управление“ за прогнозата за периода 2014-2016 г.:

- държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ – търговски дружества (в т.ч. лечебните заведения по чл. 26, 26а и 26б от Закона за лечебните заведения);
- Национална компания „Железопътна инфраструктура“;
- „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД;
- „Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД;
- „Държавна консолидационна компания“ ЕАД;

За държавните и общински лечебни заведения

Попълнените приложения от държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ – търговски дружества се представят в Министерството на здравеопазването. Министерството на здравеопазването изготвя консолидирана информация и оценка, включително и по подсектори, които представя в Министерството на финансите.

За НКЖИ и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД

Попълненото приложение от НКЖИ и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД се представя в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията представя информация и оценка в Министерството на финансите поотделно за НКЖИ и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД.

За „Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД

Попълненото приложение се представя от „Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД в Министерството на регионалното развитие. Министерството на регионалното развитие представя информация и оценка в Министерството на финансите.

За държавните висши училища и Българската академия на науката

Попълненото приложение се представя в Министерството на образованието и науката. Министерството на образованието и науката изготвя консолидирана информация и оценка, които представя в Министерството на финансите.

За „Държавна консолидационна компания“ ЕАД

Попълненото приложение се представя в Министерството на икономиката и енергетиката. Министерството на икономиката и енергетиката представя информация и оценка в Министерството на финансите.

Информацията по тези приложения се придружава с подробен доклад и анализ на параметрите по прогнозите. Разчетите следва да бъдат нормативно обосновани и обвързани с провежданите политики и изпълняваните бюджетни програми.

III.6. БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА СЕКТОРНИТЕ ДЪРЖАВНИ ПОЛИТИКИ, ДЕЛЕГИРАНИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РАЗПОРЕДИТЕЛИ С БЮДЖЕТ ЗА ПЕРИОДА 2014-2016 г.

Приложение № 7 „Прогноза на натуралните и стойностни показатели по общини за финансиране на делегираните от държавата дейности за периода 2014-2016 г.“

Макетът отразява натуралните и стойностните показатели за делегираните от държавата дейности, финансирани чрез бюджетите на общините по единни разходни стандарти. Показателите се разработват и предоставят от съответните ПРБ (отраслови министерства).

Приложението се придружава от обяснителна записка за измененията в натуралните и стойностните показатели. Прогнозата за показателите се разработва на базата на разчетите за предходната година при отчитане на всички настъпили промени в нормативната уредба както и в съответствие с раздели I и II от указанията.

Приложение № 7а Справка „Прогноза на натуралните и стойностни показатели за дейностите, финансирани по единни разходни стандарти за средно образование от бюджетите на министерствата за периода 2014-2016 г.“

Приложението се попълва от Министерството на образованието и науката, като се придружава от обяснителна записка за измененията в натуралните и стойностните показатели. Прогнозата за показателите се разработва на базата на разчетите за предходната година при отчитане на всички настъпили промени в нормативната уредба както и в съответствие с раздели I и II от указанията.

III.7. БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА МЕСТНИТЕ ДЕЙНОСТИ НА ОБЩИНИТЕ ЗА ПЕРИОДА 2014-2016 г.

Приложение № 8 „Актуализирана бюджетна прогноза за периода 2014-2016 г. на постъпленията от местни приходи и на разходите за местни дейности“

Собствени приходи

Местните приходи се планират на базата на реална оценка, която следва да се съобрази със Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) и след извършен анализ на събираемостта им през предходните три години. Следва да се обърне особено внимание на постъпленията от продажба на нефинансови активи, които са повлияни от финансово-икономическата криза и имат непостоянен характер, като не се допуска залагането на структурен дефицит при планирането им.

При определянето на приходите от местни данъци следва да се има предвид приетата от общинския съвет наредба по чл. 1, ал. 2 от ЗМДТ за определяне на размера на местните данъци в съответната община.

При изготвяне на информацията е необходимо да се направи анализ за данъчните и неданъчните приходи на общината за няколко предходни години, като се разграничат приходите с еднократен характер. При прогнозиране на неданъчните приходи може да се прилагат методите, указани в ДР № 4 от 19 февруари 2004 г.

При изчисляване постъпленията от местните такси следва да се отчита развитието на мрежата на детски градини, детски ясли, домашен социален патронаж и други, като се имат предвид тенденциите в увеличаване/намаляване на ползвателите на предоставяните от общината услуги. Постъпленията от оказваните публични услуги от общината на населението следва да се съобразяват с приетата от общинския съвет наредба по чл. 9 от ЗМДТ за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, както и с тенденциите за развитието им в периода 2014-2016 г.

Трансфери

Като база за разработване на трансферите за местни дейности и целевата субсидия за капиталови разходи за периода 2014-2016 г. се залагат одобрените със ЗДБРБ за 2013 г. размери.

База за прогнозиране на получени безлихвени заеми от ЦБ са очакваните размери на заемите за окончателни плащания по проекти по договори с ДФ „Земеделие“ и крайните срокове за изпълнение на проектите по оценка на общината.

Съгласно разпоредбата на чл. 11, ал. 4 от Закона за общинските бюджети заедно с прогнозата за размера на собствените приходи и местните разходи кметът на общината представя в МФ и намеренията на общината за поемане на общински дълг. В тази връзка общините следва да планират намеренията си за поемане на дълг в раздела „Финансиране“. Едновременно с това, тази информация следва да се отрази и в разработения модул „Намерения за поемане на дълг“ на Регистър „Общински дълг“, който е достъпен на адрес: <http://iso-mf.minfin.bg:101/> - „Намерения за поемане на дълг“. Предложението следва да съдържа информация с тримесечно разпределение на размера на дълга, който предстои да бъде поет през 2014 г., структуриран по отделни компоненти /видове/ на общинския дълг, и се попълва задължително от всички общини, които имат намерение за поемане на дълг. След отразяване на намеренията, общините следва да генерират от регистъра „Справка за намеренията за поемане на дълг“ за 2014 г. от модула „Справки“.

Разходната част на местните дейности се изготвя в съответствие с:

- общите изисквания и насоки за разработване на проектобюджетите за 2014 г. и актуализираните прогнози за 2015 и 2016 г., съгласно раздели I и II от тези указания;
- разделението на дейностите по **Решение № 327** на Министерския съвет от 2012 г. (изм. с РМС № 850 от 2012 г. и РМС № 20 от 2013 г.) за разделение на дейностите, финансирани чрез общинските бюджети, на местни и делегирани от държавата и за определяне на стандарти за финансиране на делегираните от държавата дейности през 2013 г.
- действащите закони и подзаконови нормативни актове;
- задълженията, произтичащи от решения на общинския съвет, при спазване на приоритетите и потребностите на местната общност.

Разходите за периода 2014-2016 г. следва да се ограничат до размера на реалистичната оценка за собствените приходи и трансферите от други бюджети, като не се допуска планирането на разходи, срещу които няма обезпечени очаквани постъпления въз основа на направени реалистични анализи.

При изготвяне на актуализираните прогнози за периода 2014-2016 г. е препоръчително общините да планират средносрочна цел за придържане към балансирано бюджетно салдо. Средният темп на нарастване на разходите за местни дейности по бюджетите на общините за посочения период не следва да надхвърля средния темп на нарастване на отчетените разходи за местни дейности за последните четири години.

При разработване на разходната част на актуализираната прогноза за местните дейности е препоръчително да се извърши сравнителен анализ на разходите през предходните три години по дейности и разходни параграфи, да се анализират тенденциите в количеството и видовете предоставяни публични услуги в зависимост от решенията на общинския съвет, в съответствие с местните потребности, годишните цели и приоритети, залегнали в общинските планове за развитие, съобразно собствените ресурси на общината.

Числеността на персонала и средствата за работни заплати за местните дейности се предвиждат съобразно решенията на общинския съвет, в съответствие с действащата нормативна уредба.

Разработването на актуализираната бюджетна прогноза на разходите за местните дейности за съответната община по години за периода от 2014-2016 г. следва да се изготви по функции и групи и по основни показатели при отчитане въздействието на:

- уточнените натурални и стойностни показатели, като се изключат еднократните разходи в бюджета на съответната община за предходната година;
- настъпилите до момента на съставянето на бюджетната прогноза промени в нормативната уредба, засягаща местните дейности в общината;
- новите и закриващите се структури и функции към момента на съставянето на прогнозата;
- предвижданото съфинансиране за сметка на бюджета на общината по проекти, финансирани със средства от фондовете на ЕС.

При разработване на прогнозата за капиталовите разходи следва да се оцени влиянието от поетия общински дълг.

При попълване на приложението да се има предвид, че се залагат само разходи за местните дейности и не се предвиждат разходи за дофинансиране на делегираните от държавата дейности.

В колона „Бюджет за 2013 г.” се попълват данни от приетия от общинския съвет бюджет на общината за 2013 г.

III.8. ПРОГНОЗА ЗА УСВОЯВАНЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ФОНДОВЕТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ПО ДРУГИ ПРОГРАМИ

С оглед на коректното класифициране на разходите, свързани с усвояване на средствата от фондовете на ЕС, вкл. и националното съфинансиране, следва да се идентифицира статутът на бенефициентите, които могат да бъдат:

- нефинансови предприятия (търговски дружества, еднолични търговци, кооперации, държавни предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон);
- организации с нестопанска цел;
- физически лица (без еднолични търговци);
- бюджетни предприятия.

Когато бенефициент на средствата е **небюджетно предприятие**, разходите се планират по съответните параграфи от ЕБК за текущи трансфери (§ 42-00 ... 45-00) и за капиталови трансфери (§ 55-00), като тези разходи се планират и по съответната функция и група по ЕБК.

Когато бенефициент е **бюджетно предприятие (включително и община)**, предоставените средства се планират по съответните параграфи от ЕБК за текущи разходи (§ 02-00....10-00) и за капиталови разходи (§ 51-00 ... 54-00), като тези разходи се планират и по съответната функция и група по ЕБК.

Приложение № 9а „Прогноза на средствата по Националния фонд към министъра на финансите за периода 2014-2016 г.“

Информацията в приложението е свързана със средствата по предприежинителните инструменти на Европейския съюз, по програмите, финансирани със средства от структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС и по други програми на ЕС и други донори, които се планират и отчитат в Националния фонд към министъра на финансите.

За всяка отделна година от периода 2014-2016 г. се попълва отделна страница от макета.

Приложението се представя от:

1. Министерството на финансите – дирекция „Оперативна програма „Административен капацитет” - за средствата по Оперативна програма „Административен капацитет”.

2. Министерството на регионалното развитие:

2.1. Главна дирекция „Управление на териториалното сътрудничество” – за средствата по програмите за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС: България-Турция; България-Бивша Югославска Република Македония; България-Сърбия, включително и за периода 2014–2020 г.

2.2. Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие” – за средствата по Оперативна програма „Регионално развитие” и Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020;

3. Министерството на икономиката и енергетиката:

3.1. Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност” – за средствата по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” и по Оперативната програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020.

3.2. Дирекция „Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие” – за средствата по програма BG04 „Енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници, съфинансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014.

4. Министерството на труда и социалната политика – главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти” – за средствата по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г.

5. Министерството на околната среда и водите

5.1. Дирекция „Европейски и международни проекти” – за средствата по програми BG02 „Интегрирано управление на морските и вътрешните води” и BG03 „Биологично разнообразие и екосистеми”, съфинансирани от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г.;

5.2. Дирекция „Кохезионна политика за околна среда” – за средствата по Оперативна програма „Околна среда” и по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.

6. Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията - дирекция „Координация на програми и проекти” - за средствата по Оперативна програма „Транспорт”, включително за проектите, изпълнявани от Агенция „Пътна инфраструктура” и по Оперативната програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 г.

7. Администрацията на Министерския съвет

7.1. Дирекция „Оперативна програма „Техническа помощ” – за средствата по Оперативна програма „Техническа помощ”, по Оперативна програма „Добро управление” 2014-2020 г.и по програма BG11 „Изграждане на капацитет и институционално сътрудничество с норвежки публични институции, местни и регионални власти”, съфинансирана от Норвежкия финансов механизъм 2009-2014;

7.2. Дирекция „Мониторинг на средствата от Европейския съюз” – за средствата по програма BG01 „Техническа помощ и фонд за двустранно сътрудничество на национално ниво”, съфинансирана от Норвежкия финансов механизъм 2009-2014 и Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014, и „Българо-швейцарска програма за сътрудничество” с изключение на Приоритетна ос 1 „Сигурност, стабилност и подкрепа за реформите” и Приоритетна ос 4 „Развитие на човешките ресурси и социалните дейности”.

8. Министерство на образованието и науката

8.1. Главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми” – за средствата по оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020” и по програма BG06 „Деца и младежи в риск”, съфинансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014.

8.2. Дирекция „Международно и европейско сътрудничество” – за средствата по програма BG09 „Програма за стипендии на Европейското икономическо пространство”, съфинансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014.

9. Министерство на културата – дирекция „Координация на програми и проекти” – за средствата по програма BG08 „Културно наследство и съвременно изкуство”, съфинансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014.

10. Министерство на вътрешните работи – дирекция „Международни проекти” – за средствата по програми BG12 „Домашно насилие и насилие, основано на полов признак” и BG13 „Взаимодействие в рамките на Шенген и борба с транграничната и организираната престъпност, в т.ч. трафик на хора и странстващи престъпни групи”, съфинансирани от Норвежкия финансов механизъм 2009-2014.

11. Министерство на правосъдието – дирекция „Управление на международни програми и проекти” – за средствата по програми BG14 „Изграждане на капацитет и сътрудничество в областта на съдебната власт/Подобрена ефективност на правосъдието” и BG15 „Корективни услуги, вкл. и без прилагане на мерки за задържане”, съфинансирани от Норвежкия финансов механизъм 2009-2014.

12. Министерство на здравеопазването – дирекция „Международни дейности, програми и проекти” – за средствата по програма BG07 „Инициативи за обществено здраве”, съфинансирана от Норвежкия финансов механизъм 2009-2014 и Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014.

Приложението се изготвя при спазване на следните изисквания:

- Макетът се попълва само от гореизброените дирекции, отговарящи за средствата по „Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014”, „Норвежки финансов механизъм 2009-2014”, „Българо-швейцарска програма за сътрудничество”, по оперативните програми и програмите за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС, но не и от бенефициенти, междинни звена или други институции, свързани с изпълнението на тези програми и проекти;
- Информацията за всяка година от периода 2014-2016 г. се попълва на отделна страница от приложения файл;
- Прогнозата на средствата до 2016 г. по структурните фондове и по Кохезионния фонд (включително за периода 2014-2020 г.) се представя по оперативни програми, за сметка на средства от ЕС и национално съфинансиране от държавния бюджет. Не се включва предвижданото съфинансиране за сметка на общински бюджети, международни финансови институции, собствения принос на бенефициентите от частния сектор;
- Прогнозата на средствата до 2016 г. по „Норвежки финансов механизъм 2009-2014”, „Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014” и „Българо-швейцарска програма за сътрудничество” се представят по програми, финансирани за сметка на средства от ЕС и други донори, и национално съфинансиране от държавния бюджет. Не се включва предвижданото съфинансиране за сметка на общински бюджети, международни финансови институции, собствения принос на бенефициентите от частния сектор;
- В § 60-00 „Трансфери (субсидии, вноски) между ЦБ и сметки за средства от ЕС (нето)”, съответно §§ 60-01 „Получени трансфери (+)” се посочва необходимото национално съфинансиране от държавния бюджет;
- Трансферните параграфи § 62-00 и 63-00 не са планови, а само отчетни;
- Приложението се придружава от доклад-анализ с описание на приоритетите, политиките и очакваните резултати, свързани с усвояване на средствата по предприсъединителните инструменти на Европейския съюз, по програмите, финансирани със средства от структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС и по другите програми на ЕС и други донори, които се планират и отчитат в Националния фонд към министъра на финансите. Задължително се посочват причините за забавянето при усвояване на средствата, при наличието на такова, и мотиви за прогнозата на приходите и усвояването (плащанията) до 2016 г.

Приложение № 9б „Прогноза на сметките за средствата от Европейския съюз на Държавен фонд „Земеделие“ и от други програми и инициативи, по които Република България е страна партньор за периода 2013-2016 г.“

В приложението се попълва прогнозата за периода 2013-2016 г. на сметките за средствата от Европейския съюз на Държавен фонд „Земеделие” и за средствата от други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор.

Приложението се попълва от Държавен фонд „Земеделие” и от ПРБ, които са Национален координатор/Партниращ орган по участието на Република България в други програми и инициативи.

Прогнозите се представят в Министерството на финансите след писмено съгласуване с министъра по управление на средствата от ЕС, а за ДФ „Земеделие” - с министъра на земеделието и храните.

Прогнозата за всяка отделна програма/инициатива се посочва отделно, като информацията по години се попълва на отделни страници от макета. Към наименованието на програмата/инициативата се посочва съответният финансиращ фонд.

Разчетите следва да бъдат нормативно обосновани и обвързани с провежданите политики и изпълняваните бюджетни програми.

При изготвянето на приложението се посочват разчети за приходите, разходите, трансферите, финансирането (в т.ч. наличностите в началото и в края на периода за съответната година).

При попълване на приложението ДФ „Земеделие” следва да има предвид, че средствата, свързани с мерките, включени в Общата организация на пазара на земеделски продукти, схемите за директните плащания и средствата, свързани с Програмата за реструктуриране на захарната индустрия са елемент на бюджетното финансиране и се посочват само в колоните за „Средства от ЕС и/или страна – партньор”.

Държавен фонд „Земеделие” представя приложението заедно с доклад –анализ с подробно описание на приоритетите, политиките и очакваните резултати, свързани с усвояване на средствата за прилагане на Общата селскостопанска и Общата рибарска политика на ЕС, както и за степента на усвояване по години на средствата от фондовете на ЕС. Задължително се посочват причините за забавянето при усвояване на средствата, при наличието на такава, и мотиви за направената прогноза за приходите и усвояването (плащанията) до 2016 г.

Приложението се придружава от доклад с описание на приоритетите, политиките и очакваните резултати, свързани с усвояване на средствата по други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор. Посочват се причините за забавянето при усвояване на средствата, при наличието на такава, и мотиви за направената прогноза за приходите и усвояването (плащанията) до 2016 г. Прилага се и аналитична справка по години за всяка отделна програма по източници на финансиране (по фондове и програми на ЕС). В аналитичната справка ПРБ, без ДФ „Земеделие“, посочват и информация за разходите за ДДС, когато са недопустим разход за финансиране с европейски средства.

Информацията по приложението не се включва в прогнозата по бюджета на Държавен фонд „Земеделие“ и на съответния ПРБ, определен за Национален координатор/Партниращ орган по участието на Република България в други програми и инициативи по Приложение № 2.

III.9. ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2014-2016 Г. ЗА ДЕЙНОСТТА НА НЕФИНАНСОВИТЕ ДЪРЖАВНИ И ОБЩИНСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ, КАКТО И НА ЮРИДИЧЕСКИТЕ ЛИЦА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ, КОНТРОЛИРАНИ ОТ ДЪРЖАВАТА И/ИЛИ ОБЩИНИТЕ, ПОПАДАЩИ В СЕКТОР „ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ”, В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКАТА СИСТЕМА ОТ НАЦИОНАЛНИ И РЕГИОНАЛНИ СМЕТКИ

Приложение № 10а „Прогноза за приходите и разходите на нефинансовите предприятия за периода 2014-2016 г. и за активите и пасивите им към 31 декември на съответната година“

Приложението е свързано с изготвянето на информация за нефинансовите държавни и общински предприятия, включени в сектор „Държавно управление“ за периода 2011-2016 г.

За лечебните заведения

Държавните и общински лечебни заведения за болнична помощ – търговски дружества (в т.ч. лечебните заведения по чл. 26, 26а и 26б от Закона за лечебните заведения) попълват Приложение № 10а с информация за приходите и разходите и за активите и пасивите с отчетни данни за 2011 и 2012 г., разчет за 2013 г. и прогноза за периода 2014-2016 г. Приходите от финансираня следва да бъдат разшифровани по източници на финансиране, включително от общини, държавен бюджет, средства от фондове на ЕС и други програми.

Попълненото приложение се представя в Министерството на здравеопазването.

Министерството на здравеопазването изготвя консолидирана информация и оценка, които представя в Министерството на финансите. За всяка група лечебни заведения за болнична помощ – търговски дружества (държавни и общински) се попълва отделен макет.

Информацията се придружава с подробен доклад, съдържащ анализ и оценка на параметрите по прогнозата.

Разчетите следва да бъдат нормативно обосновани и обвързани с провежданите политики и изпълняваните бюджетни програми, в т.ч. общата политика по функция „Здравеопазване“, прогнозата за здравноосигурителните плащания за болнична помощ в системата на задължителното здравно осигуряване по смисъла на ЗЗО и оценката за размера на субсидията за лечебните заведения за болнична помощ.

За НКЖИ

Национална компания „Железопътна инфраструктура“ попълва приложение № 10а с информация за приходите и разходите и за активите и пасивите с отчетни данни за 2011 г. и 2012 г., разчет за 2013 г. и прогноза за периода 2014-2016 г. Приходите от финансираня следва да бъдат разшифровани по източник, в т.ч. средства от държавния бюджет, от фондовете на ЕС и други.

Попълненото приложение от НКЖИ се представя в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията представя в МФ информация и оценка на прогнозата на НКЖИ за периода 2014-2016 г.

Информацията се придружава с подробен доклад, съдържащ анализ и оценка на параметрите по прогнозата.

За „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД

„БДЖ Пътнически превози“ ЕООД попълва приложение № 10а с информация за приходите и разходите и за активите и пасивите с отчетни данни за 2011 и 2012 г., разчет за 2013 г. и прогноза за периода 2014-2016 г. Приходите от финансираня следва да бъдат разшифровани по източник, централен бюджет, ЕС и други.

Попълненото приложение от „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД се предоставя в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията изготвя информация и оценка на прогнозата на „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД за периода 2014-2016 г., които представя в Министерството на финансите.

Информацията се придружава с подробен доклад, съдържащ анализ и оценка на параметрите по прогнозата.

За „Държавна консолидационна компания” ЕАД

„Държавна консолидационна компания” ЕАД попълва приложение № 10а с информация за приходите и разходите и за активите и пасивите с отчетни данни за 2011 г. и 2012 г., разчет за 2013 г. и прогноза за периода 2014-2016 г.

Попълненото приложение се предоставя в Министерството на икономиката и енергетиката.

Министерството на икономиката и енергетиката изготвя информация и оценка на прогнозата на „Държавна консолидационна компания” ЕАД за периода 2014-2016 г., които представя в Министерството на финансите.

Информацията се придружава с подробен доклад, съдържащ анализ и оценка на параметрите по прогнозата.

Приложение № 10б „Прогноза за приходите и разходите на „Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД за периода 2014-2016 г. и за активите и пасивите му към 31 декември на съответната година“

„Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД попълва приложение № 10б с информация за приходите и разходите и за активите и пасивите с отчетни данни за 2011 и 2012 г., разчет за 2013 г. и прогноза за периода 2014-2016 г.

Попълненото приложение се представя от „Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД в Министерството на регионалното развитие.

Министерството на регионалното развитие представя в МФ информация и оценка на прогнозата на „Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД за периода 2014-2016 г.

Информацията се придружава с подробен доклад, съдържащ анализ и оценка на параметрите по прогнозата.

III.10. ПРОГНОЗА НА ПЛАЩАНИЯТА ПО ПРОЕКТИ ЗА ПЧП ЗА ПЕРИОДА 2014-2016 г.

Приложение № 11 „Прогноза за плащанията от държавния бюджет по проекти за ПЧП за периода 2014-2016 г.“

В приложението се попълват прогнозните и отчетените плащания от държавния бюджет по проекти за държавни ПЧП или ПЧП на държавни публично-правни организации, за които:

- предстои откриване на процедура за избор на частен партньор – чл. 16, ал. 1 от Закона за публично-частното партньорство (ЗПЧП);
- са в процедура за избор на частен партньор;
- има сключен договор за ПЧП.

Информацията се представя за всеки проект за всяка година от периода 2013-2016 г., съответно по ЗДБРБ за 2013 г. и прогноза за 2014, 2015 г. и 2016 г.

Информацията съдържа:

- Наименование на проекта за ПЧП с предвидени плащания от държавния бюджет;
- Отговорен публичен партньор, в т.ч. публично-правна организация;
- Етап на реализация на проекта – предстои откриване на процедура за избор на частен партньор; в процедура за избор на частен партньор; сключен договор за ПЧП;
- Период на реализация на проекта за ПЧП;
- Прогноза за плащанията на публичния партньор по проекта за ПЧП за периода 2013-2016 г.;
- Извършени плащания по проекта за ПЧП към 31.12.2012 г.;
- Общ размер на плащанията за срока на проекта за ПЧП.

IV. ДРУГИ ВЪПРОСИ

1. Изискваната информация с тези указания следва да се представи на хартиен и на електронен носител в Министерството на финансите. Материалите в електронен вид се подписват с електронен подпис или се представя декларация за съответствие между хартиения носител и електронния вид на информацията.

2. Имената на файловете следва да съдържат на латиница: кода на ПРБ по ЕБК за 2013 г., номер на приложението, а когато става въпрос за доклад, обяснителна записка или справка към съответното приложение, това се посочва накрая на името на файла.

Например: Имената на файловете по Приложение № 1 на Министерството на финансите следва да бъдат: **“1000_prilogenie №1”**.

3. Всички приложения, с изключение на Приложение № 8, се представят на дирекция „Бюджет“ в Министерството на финансите.

4. Приложение № 8 се попълва в определения от Министерство на финансите макет (файл - XLS формат), публикуван на Интернет-страницата на МФ: <http://www.minfin.bg>, категории: Публични разходи/ Финанси на общините/ Документи. Попълненият файл задължително се зарежда в ИСО на електронен адрес: <http://iso.minfin.bg>, където е публикуван макет на прогноза. Справката от регистъра „Справка за намеренията за поемане на дълг“ за 2014 г. ще се генерира автоматично от модула „Справки“, в дирекция “Финанси на общините” в Министерството на финансите” от адрес: <http://iso-mf.minfin.bg:101/>. Общините, които не предвиждат да поемат общински дълг през следващата година, следва да приложат към прогнозата си писмо до Министерството на финансите, че нямат такива намерения.

5. Решение № 48 на Министерския съвет от 2013 г. за бюджетната процедура за 2014 г. е публикувано на интернет страницата на Министерството на финансите на адрес: <http://www.minfin.bg>, категории: Бюджет / Бюджетна процедура 2014.

6. Решение № 245 на Министерския съвет от 2013 г. за одобряване на средносрочната бюджетна прогноза за периода 2014–2016 г. и на актуализация на Стратегията за управление на държавния дълг за периода 2012-2014 г. е публикувано на интернет страницата на Министерството на финансите на адрес: <http://www.minfin.bg>, категории: Бюджет / Бюджетна процедура 2014.

7. Тези указания и приложенията към тях са публикувани на интернет страницата на Министерството на финансите на адрес: <http://www.minfin.bg>, категории: Бюджет / Бюджетна процедура 2014.

V. ПРИЛОЖЕНИЯ (само в електронен формат на интернет страницата на Министерството на финансите на адрес: <http://www.minfin.bg>, категории: Бюджет / Бюджетна процедура 2014)

1. **Приложение № 1** „Прогноза за ангажименти за разходи и за нови задължения за разходи за 2013 и 2014 г.“
2. **Приложение № 2** „Проектобюджет за 2014 г. и прогноза за 2015 и 2016 г. по бюджетни програми“
3. **Приложение № 2а** „Доклад към проектобюджета за 2014 г. и прогнозата за 2015 и 2016 г. по бюджетни програми“
4. **Приложение № 2б** „Справка за размера на текущите трансфери, обезщетения и помощи за домакинствата за периода 2011-2016 г.“
5. **Приложение № 2в** „Справка за размера на здравноосигурителните плащания на Националната здравноосигурителна каса за периода 2011-2016 г.“
6. **Приложение № 2г** Справка „Трансфери от бюджета на Министерството на образованието и науката за периода 2014-2016 г. за държавните висши училища по елементи на субсидията съгласно чл. 91 от Закона за висшето образование“
7. **Приложение № 2д** „Справка за средствата за периода 2012-2016 г. по §§ 10-52 „краткосрочни командировки в чужбина“ за разходи за делегати на Република България за участие в заседания на работните органи към Съвета на Европейския съюз, попадащи в обхвата на действащото към момента на пътуването решение на Генералния секретар на Съвета/Върховен представител за Общата външна политика и политика на сигурност“
8. **Приложение № 2е** „Справка за мерките в отговор на специфичните препоръки на Съвета на ЕС от 9 юли 2013 г., както и за тези от актуализацията на Националната програма за реформи от 2013 г.“
9. **Приложение № 3** „Проектобюджет за 2014 г. и актуализирана бюджетна прогноза за 2015 и 2016 г. в програмен формат“
10. **Приложение № 4** „Прогноза за средства от централния бюджет за периода 2014-2016 г.“
11. **Приложение № 5а** „Прогноза на държавните инвестиционни заеми за периода 2014–2016 г. по бюджетни програми“
12. **Приложение № 5б** „Прогноза за усвояванията по държавни инвестиционни заеми за периода 2014–2016 г.“
13. **Приложение № 6а** „Прогноза на финансови задължения, възникнали на база действащи договори за финансов лизинг и за други форми на дълг, действащи в периода 2014–2016 г.“
14. **Приложение № 6б** „Прогноза за намерения за поемане на задължения чрез договори за финансов лизинг и други форми на дълг за периода 2014–2016 г.“
15. **Приложение № 6в** „Прогноза за нов дълг и финансиране чрез заеми на база действащи договори и намерения за поемане на задължения по нови заеми за периода 2014–2016 г.“
16. **Приложение № 6г** „Прогноза на разходите на начислена основа за лихви по обслужване на заемите на база действащи договори за заеми и намерения за поемане на задължения по нови договори за заеми за периода 2014–2016 г.“

17. **Приложение № 7** „Прогноза на натуралните и стойностни показатели по общини за финансиране на делегираните от държавата дейности за периода 2014-2016 г.“
18. **Приложение № 7а** Справка „Прогноза на натуралните и стойностни показатели за дейностите, финансирани по единни разходни стандарти за средно образование от бюджетите на министерствата за периода 2014-2016 г.“
19. **Приложение № 8** „Актуализирана бюджетна прогноза за периода 2014-2016 г. на постъпленията от местни приходи и на разходите за местни дейности“
20. **Приложение № 9а** „Прогноза на средствата по Националния фонд към министъра на финансите за периода 2014-2016 г.“
21. **Приложение № 9б** „Прогноза на сметките за средствата от Европейския съюз на Държавен фонд „Земеделие“ и от други програми и инициативи, по които Република България е страна партньор за периода 2013-2016 г.“
22. **Приложение № 10а** „Прогноза за приходите и разходите на нефинансовите предприятия за периода 2014-2016 г. и за активите и пасивите им към 31 декември на съответната година“
23. **Приложение № 10б** „Прогноза за приходите и разходите на „Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД за периода 2014-2016 г. и за активите и пасивите му към 31 декември на съответната година“
24. **Приложение № 11** „Прогноза за плащанията от държавния бюджет по проекти за ПЧП за периода 2014-2016 г.“

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ:

/ПЕТЪР ЧОБАНОВ/

